

"Valdžia žmonių, žmonėms ir per žmones lai neišnyks nuo šios žemės".
—ABRAHAM LINCOLN.

Mūsų Obajais:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

VOLUME XXII, No. 15 SEŠTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 18, 1941 3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455 KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA...

Diplomatija Ateivių rolė "Biskis aukų" Vajus pasibaigė

Wallace R. Deuel rašo (Chicago Daily News):
"Sovietai ne tik sulaukė sudarymą anti-bolševikinės koalicijos, bet padėjo j karą pastumti tas valstybes, kurios būtų sudarę tokią koaliciją".
Kalba eina apie Munchio laikus.

Chamberlain'as su Halifax'u, pasikinkę taigpi Daladier'ą ir Bonnelę, darė viską, kad Hitlerį sustiprins ir nuvykę Munchan siūtė slaptos talkos, jei Hitleris kariaus prieš Sovietų Sąjungą.

Jie išdavė Ispaniją ir Čekoslovakiją.
Ir tai buvo skaitoma "gerdria diplomatija". Kai kas dryso net taikos politika pavadinim.

Hitleris pasiėmė ką jam koligos davė, bet kada reikėjo kairių prieš Sovietus, jis pasuko kitur.
Sovietai, žinoma, nesnaudė. Dabar jau rezultatai žinomi.

Jei taip būtų padarę kurios kitos šalies valdžia, p. Deuel, kaip ir jo bosas, laikytų tai gudria diplomatija. Kas kita, kuomet Sovietai taip laimėjo.

Londono ir Paryžiaus valdano rėngė karą Sovietams. Jie norėjo Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, tų šalių susipajūjimo, kad jie pasukū galėtų padidinti abiems ir visai Europai.
Išėjo kitaip.
Dang kas dabar rauda dėlei to.

Ateiviai Amerikos politikoj lošia svarbią rolę, nevezint to, kad patentuoti patriotai perkūčia priė.

Trys senatoriai yra svetur gimę (Wagner, Davis, Murray).
Septyniolika kongresmanų yra svetur gimę.

Kellos šeimos biaskūtį "sušelpė" p. Willkie laike rinkimų. Štai tos sumelės:

Du Pontai \$49,000.
Pew šeima \$102,500.
Rockefelleris \$36,500.
Sako, esama ir stambesnių "aukų".

Du Pontai, kaip žinoma, yra "parako karaliai". Jie valdo ginklą ir amunicijos tūrstą, kuris pelnosi iš karo.

Mr. Pew yra politinis bosas Pennsylvaniajos republikonų, o kas žino ten politiką užtenka tiek pasakyti.

Rockefelleriams nereikia introdukcijos.
Dabar bus aiskiau, dėlio ir p. Willkie pasisakė už karo planą.

Lietuvų prie Smetonos valdžios rodos buvo įvesta "arbačėlės", kurios valdininkai ir svarbių įstaigų tarnautojai turėdavo darbo laiką.

Meksikoj ir Ispanijoj buvo "sietos". Čia valdininkai net pramigdavo.

Meksikoj dabar tas panaikinta. O iš Lietuvos Smetona išsi-vežė.

"Vilnius" vajus pasibaigė. Pernykštis vajus pralenkia virš 4,000 punktu. Naujų skaitytųjų kur kas daugiau gauta.
Vajus buvo kur kas geresnis už pirmesnius bet kokį penkių ar šešių metų vajus. Nepamenu ar kada buvo praėję 40,000

ROOSEVELT O BILIŲ T AISYSIĄ

Pinguočiai Remia "Skolinimo ir Rendavimo" Planą

WILLKIE MISIJA RISAMA SU MORGANO INTERESAIS

WASHINGTONAS, sausio 17. — Siulomi nauji apribavimai prezidento Roosevelt'o bilijui "skolinimo ir rendavimo" Anglijai ginklų ir kitų karo reikmenų.

Pataisymus siulo kongresmanas Vinson, pirmininkas atstovų buto užsienio reikalų komiteto, ir kongresmanas May, pirmininkas Miltitarinių Reikalų Komiteto.

(Abu jie yra administracijos palaikytojai, delto jų pataisymai veiktasla siuloma tik nurašimui, tų, kurie originalų bilijū skaito nepaimitina).

Tie pataisymai, kaip sako jų autoriai, užtikrintų armijos ir laivyno viršyoms teisę nusakyti, kurie ginklai ir karo reikmenys reikalingi Amerikai, o kurie galima atiduoti kitoms šalims.

PINGUOČIAI UZ "SKOLINIMO PLANĄ"

Washingtonas, sausio 17. — Rockefellerio ir Chase National bankas, taigpi Morgano bankai remia prez. Roosevelt'o planą "skolinimo ir rendavimo" ginklų Anglijai.

Wendell Willkie vyksta Anglijon Morgano interesų reikale, jo misija turinti ryšius su siulomu planu. Willkie delto kalbavo už rėmimą prezidento Roosevelt'o plano.

Indo-Kinija Siunčia Daugiau Armijos Pasienin

Saigon, sausio 17. — Francuzų kolonijale valdžia siunčia 1,500 armijos sustiprinimui savo pasienio jėgų ir išsimumti lauk Thailando armijos, kur įsiveržus Indo-Kinijon prie Mekongu.

Thailandu armija pravyjus 200 franko kariuomenės apie 15 mylių nuo sienos. Mušiai eina jau antra diena.

Taipgi motorinis laivas Zealande torpeduotas irgi keletas šimty mylių nuo Airijos pakraščiu.

Abu laivai šaukėsi pagelbos.

Budavoja Milziniška Orlaiv, Svers 42 Tonus

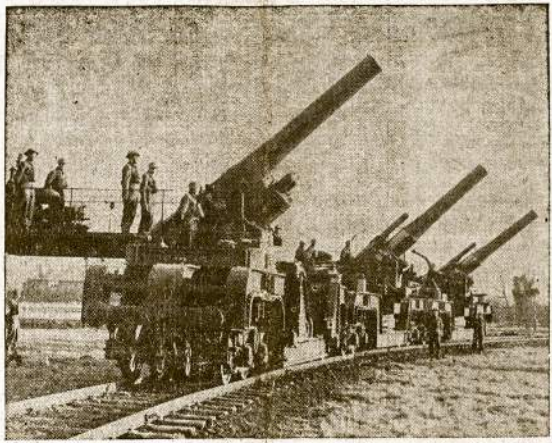
Seattle, Wash., sausio 17. — Boeing kompanija baigia budavoti kilperį 42 tonų, kurio sparnai bus po 152 pėdas ilgio.

Kliperis užsakytas Pan-American Airways kompanijos.

Dirbama penki tonų kilperiai, kurių trys busią parduoti Anglijai.

PIRMAS LAKUNAS UZMUSTAS

Londonas. — William Ian Scott, kuris pirmas vedė anglos atakuoti vokiečius iš oro, sakoma, užmustus mušiuose šiomis dienomis.

"PRIEMIMO KOMITETAS", kurie laukia nazijų isiveržimo Anglijon. Tos kanuolės vežiojamos ant gelzkelio bėgių visu pajūračiu ir pasiraušę patikti vokiečių laivus arčiau krašto plaukiant.

1,400 Darbininkų Sustreikavo Harvester Įmonėj

Moline, Ill., sausio 17. — International Harvester kompanijos įmonės, East Moline, darbininkai išėjo į streiką.

Kompanija sako pradės derybas su unija, bet taigpi skelbiams atidarys dirbtuvę "norintiesiems dirbti".

Darbininkai reikalauja algų pakėlimo.

Mėlyna Kvarba Bus Naujodama Gydymui Vežio Ligos

New York, sausio 17. — Dvi mėlynos kvarbos, padarytos specialiai del vėžio, galima panaudoti tos ligos gydymui, skelbia oficialis organas Amerikos Moksliinės Sąjungos.

Bandymai ant pelių pasirodė vykusiais. Gal bus galima gydyti ir žmones.

Du Anglijos Laivai Torpeduoti Netoli Airijos

New York, sausio 17. — Anglijos pasażierinis laivas Almeda Star torpeduotas kelis šimtus mylių nuo Airijos, kaip praneša radijas.

Taipgi motorinis laivas Zealande torpeduotas irgi keletas šimty mylių nuo Airijos pakraščiu.

Abu laivai šaukėsi pagelbos.

Budavoja Milziniška Orlaiv, Svers 42 Tonus

Seattle, Wash., sausio 17. — Boeing kompanija baigia budavoti kilperį 42 tonų, kurio sparnai bus po 152 pėdas ilgio.

Kliperis užsakytas Pan-American Airways kompanijos.

Dirbama penki tonų kilperiai, kurių trys busią parduoti Anglijai.

PIRMAS LAKUNAS UZMUSTAS

Londonas. — William Ian Scott, kuris pirmas vedė anglos atakuoti vokiečius iš oro, sakoma, užmustus mušiuose šiomis dienomis.

NUMESTA BOMBOS

Vichy. — Nežinomas orlaivis numetė 12 bombų Valence miestely, Rhone upės slėnyje.

Meksika Planuoja Apsigyrimo Paką su Amerika

Washingtonas, sausio 17. — Tuojaus busią pradėta derybos tarp Meksikos ir Jungtinių Valstijų del padarymo sutarties bendro gynyimui.

Turėta preliminarių pasitarimų ir čia ir Meksikos sostinėj ir priėta gerų išvadų.

Stevenson, R. C., R. E. Setters, Amerikos lėkunas, kuris mokino naujokus aviacijos Kanadoj, užsimušė.

Vichy. — Paryžiaus-Berlyno ekspresinis traukinys nušokęs nuo bėgių. Trys asmenys sužeisti.

Labai Senas Laikraštis Streiko Sulaikytas

New Haven, Conn., sausio 17. — Dienraščio "Journal-Courier" darbininkai paskelbė streiką ir todėl dienraštis negalėjo išeiti.

Šis laikraštis pradėta leisti 1753 (pirn šios respublikos įsikurimo) ir dar pirmu sykiu savo 180 metų istorijai; negalėjęs išeiti reguliariai.

Streiką skelbė spaustuvininkų unija.

NAZIŲ VEIKIA

Rymas. — Vokiečių orlaiviai bombardavo Malta Anglijos laivyno bazę.

VAIČUNAS, VIENUOLIS IR KITI RAŠO NAUJAS DRAMAS LIETUVOJE

Rašytojų Sąjunga Leidžia Žurnalą; Dramos Teatras Panevėžyje; Muziejus Gedimino Kalne; Premijų už Darbą 1,000 Litų

VILNIUS (Elta), sausio 17. — Meno Reikalų Valdžiba galutinai persikėlė į Vilnių. Jai priklauso meno, muzikos ir muziejų reikalai: visi valstybiniai teatrai, dailės mokyklos ir kursai, parodų organizavimas, dailės konkursai, kultūros paminklų apsauga.

Meno Reikalų Valdybos viršininkas poetas Antanas Rukas ir dailininkas J. Mackevičius ir kt. išvyksta į Maskvą susipažinti su Meno Reikalų Komitetu ir kt.

Paskelbtas dailės konkursas Vilniuje, kuriam pasibaigus, ten pat įvyks geriausiųjų konkurse dalyvavusių ir liamejusį premiją kurinį paroda.

Paskelbus dramos konkursą, naujas dramų jų parashė ir atsiuntė Meno Reikalų Valdybai šie rašytojai: A. Vienuolis, Petras Vaičiūnas ir kiti.

KAUNAS.—Lietuvos TSR Rašytojų Sąjunga netrukus išleids savo mėnesinio žurnalo pirmąjį sąsiuvinį. Žurnalas pavadinatas "Rastai". Pirmajame numeryje dalyvauja Baltušis, Čiurlionienė, Grūkas, M. Levinas, T. Tilvytis, B. Rutkunas, A. Mikšėnis, M. Krūminas, V. Montvila, Salomeja Neris, bus įdėta daug

verstinės literatūros iš Majakovskio, Solochovo, V. Vasilevskos, A. Uščio, laškiry klasiko Gafuri ir cilė straipsnių apie literaturą ir literatus įvairiose sąjunginėse respublikose. Žurnalą redaguoja Petras Cvirka.

PANEVĖŽYS. — Šiomis dienomis Švietimo liaudies komisarijau pradėtas organizuoti valstybinis dramos teatras Panevėžyje. Artistų dalis paaimama iš buvusio Profsgjungų centro biuro teatro, kuriems atrinkti skelbiamas konkursas. Teatru reikalingi rumaai yra gražioje vietoje prie miesto centro, netoli Nevėžio. Juos numatyta įstatyti atremontuoti, kad dvasinio poilsio vieta būtų jauki ir meišiska.

VILNIUS. — Vilniaus miesto muziejams direkt. A. Valėskos pranešimui, kurį jis padarė archeologijos specialistams, 1940 metų vasarą atlikti kasinėjimai Gedimino kalne davė sensacingų duomenų. Paaikėjo, kad Gedimino kalne jau septintame amžiuje gyventa žmonių Kasinėjimai įrodė, kad toje vietoje keturiolikimete amžiuje buvo bokšto ir apsigyrimo muros; bokštus vėliau vėl buvo atstatytas. Ras-

SUSIKIRTIMAI ANT RUMANIJOS-SOVIETŲ SIENOS DAŽNĖJA

Vokietija Siulo Jugoslavijai Keliją ir Marias už Teisę Naudoti Jos Gelzkelius

VOKIETIJA PASIMSLIANTI RUMANIJĄ VALDYTI

BELGRADAS, sausio 17. — Tarp Rumanijos ir Sovietų Sąjungos didėjį kivirčiai. Diplomatiniai raišiniai kalba, jog Vokietija nori paimti Rumaniją savo "protektoratan".
Dažnai užmūsama Sovietų ru-bežiaus sargų.

Rumanijos valdžia bijanti, kad Sovietai gali pasiimti Bukoviną, kurios žmonės nerinusta ir nenori Rumanijoj pasilikti, kai Besarabija pateko Sovietų Sąjungai.

Rumanijos armijos ir "geležinės gvardijos" susikirtimai nesiliauja. Vokietija bijanti, kad tatau gali priversti prie anarchijos, tad ir nori uždeėti savo "protektoratą" Rumanijai.

Nazių Aviacija Pavojinga Anglijai Viduržemio Juroj

Londonas, sausio 17. — Naudojimas Vokietijos neriamų bomblesnių, kurie vadinami stukas, daro pavojų Anglijos laivyno Viduržemio juroj.
Vienas anglių kreizeris jau sužeotas šak, kad reikėjo nusikandinti.

Japonijos Ministeriai ir Militaristai Svartsė Hullo Kalbą

Tokio, sausio 17. — Ministeriai ir armijos viršylos buvo premiero susauktį svarstyti valstybės sekretoriaus Cordell Hull kalbą, kurioje jis ragina visap gelbėti Anglijai, taigpi prastai atsisieps apie Japoniją.
Japonijos valdžią palaikanti spauda piktai smerkia Hullo kalbą.

Devyni Asmens Kaltinami Mirties Suokalbyje

Tokio, sausio 17. — Devyni "reakcininkai", kurie perėję liepos mėnesį suokalbyje nužudytū tytus žymius valdžios vyrus, suimti ir bus teisiamti. Jų tarpe yra rašytojų ir karininkų.

STUDIJUOJA KARA

Washingtonas. — Keturi Amerikos laivyno viršininkai stebi karą Viduržemio juroj, budami su angliais.

ta daugybė labai vertingų radinių. Jų tik dalis (20 dėžių) girta, o kita dalis—120 dėžių dar laukia tyrimo.

KAUNAS. — Vietinės pramonės ir Maisto pramonės liaudies komisariatai ir Profsgjungų Centro biuras papildomai nutarė pirmiujoti pasizymėjusius dalyvaujant socialistinėms lenkybės visos eilės Vilniaus pramonės darbininkus sportuolius garbės pažymėjimais ir dovanomis iki 500 litų, o kailių ir odų fabrikat "Turs" pripažinta V. Pr. liaudies komisariatu ir Profsgjungų Centro biuro pereinamoji Randonoji Vėlavla ir 1,000 litų premija.

VOKIEČIAI SIULO JUGOSLAVIJAI PORTĄ UZ GELZKELI

BELGRADAS, sausio 17. — Nazijų valdžia siulo Jugoslavijai kraštelį Albanijos, išėjimą į Adriatiko jurą prie Solonikų, taigpi Scutari, jei Jugoslavija leis Vokietijai gabenai armiją per savo žemę į Albaniją.
(Padėti Italijai Albanijoj Vokietija gali tik per Adriatiko juras, arba Jugoslavijos teritoriją).

Jugoslavijos valdžia tam nesipriesinanti, tik armijos galvos esą griežtai priešingi. Jie mano, kad įsileidimas Vokietijos armijos savo šalin reikštų kapituliaciją Vokietijai.
Vokiečiai sutinka netgi praplauti Jugoslavijos gelzkelius, kur tas reikalinga, jei bus jiems leista savo armiją gabenai.

Jugoslavija Uždarė Anglijos Žinių Agentiją

Belgradas, sausio 17. — Anglijos žinių ir propagandos agentijos rastiñe šiame mieste uždaryta policijos ministerio įsakymu. Paaikškinimas nėduota. Vokiečiai aiškina, kad nepatinka pradžėje vesti anti-vokietiską propagandą čionai.

Francuzijos Ministerija Vėži Busianti "Perkraityta"

Berlynas, sausio 17. — Vokiečiai laukia Vichy ministerių kabineto "perorganizavimė". Pirmesni pranešimai sakė, jog visas ministerij kabinetas rezignavęs, bet vėlesni daviniai sako, ką kita.

Manoma, kad Lavalis busiąs grąžintas ministerijon.
Ryšiai tarp Berlyno ir Vichy kaip tai nesiklijuoja.

PNAIKINO VALDININKŲ "SIESTAS"

Meksikos Miestas. — Vidaus reikalų ministerijos įsakymu panaikinta valdžios tarnautųjų "sietos", arba "poilsiai", laike darbo valandy.
Nuo dabar to nebus.

Riausės Del Chaplino Judžiaus "Dydysis Diktatorius"

Montevideo, Uruguay, sausio 17. — Rodant judį "Didysis Diktatorius", kuriame išjuokama Hitleris ir dailina Mussolini, kilo riaušės. Devyni asmenys, kuroj tarpe du karininkai nuo liūrijos laivo, suimti.

DAUG ITALŲ ŽUVO ALBANIJ

Rymas. — Graikų ir anglų aviacija, bombarduodama Italus, užmušė daug italių darbininkų, dirbančių prie armijos.

UNIJOS PRIES KARO BILIŲ

Washingtonas. — CIO ir AD-F. unijos čionai pasisakė prieš Roosevelt'o siulomą bilijū gelbėti Anglijai.

"VILNIS"

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$3.50; six months \$2.75; three months \$1.75; six months \$3.75; foreign countries \$4.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kaip Leninas Dirbo

Šiomis dienomis sueis 17 metų kaip mirė Vladimiras Iljičius Leninas.

Juo daugiau metų mus skiria nuo gyvojo Lenino, tuo skaisčiau liepsnoja jo genijus. Buržuaziniams pasauliui pramegus naujo imperialistinio karo konvulsijose, Lenino rolė pirmame imperialistiniame kare darosi tu svarbesnė. Jo rolė, jo mokslas kaip tas žibintas nurodo kelią darbo žmoniui.

Bet šiuo kartu mes norime susikoncentruoti vienu klausimu: Kaip Leninas dirbo.

Kalėjime, Sibire, emigracijoje, ar laisvoe sąlygoje Leninas dirbo, kaip titanas. Galima sakyti, kad kiekviena minutė jo laiko buvo apskaitliuota. Galima sakyti, kad Leninas degė darbe. Jo perskaityta literatūra sudarytų bibliotekas. Enciklopediniai apsišvietę, Leninas niekad nesiskaitė pasiekęs mokslo viršūnių. Jis troško vis daugiau ir daugiau žinoti.

1920 metais, kalbėdamas Jaunųjų Komunistų suvažiavime, Leninas sakė: "Jei aš žinau, kad mažai žinau, aš pasieksiu, kad daugiau žinčiau." Tiktai genijus gali būti taip kuklus.

Leninas buvo gabiausias Markso ir Engelso mokinys. Jis visuomet atsiminė šiuos Markso žodžius: "Mokslo darbe nėra platus vieškelis ir tiktai tas gali pasiekti mokslo spindinčių viršūnių, kas nebijotų su nuovargio, kopis jo dygliuotais takeliais."

Filosofija ir agrkultura, karinis menas ir dailioji literatūra, imperializmo turinio lukštenimas ir marksizmo plėtinimas, partijos budavojimas ir budavojimas sovietinės valstybės—visa tai rūpėjo jo protui, visa tai apėmė jo valios impulsai. Jis labiausia nekętė tinginių, pleperų, deltantų.

1917 metų vasarą, kada Leninui reikėjo slaptysti nuo kerensiniū šnipų, kada visa bolsėviku partija buvo susikuopusi praktiniuose revoliucijos reikalais, Leninas ne tik laiko savo stipriose rankose revoliucijos vadžias, bet pajėgia įsigilinti ir išstudijuoti tokias teorijos problemas kaip valstybė ir revoliucija, jis pajėgia apvalyti marksizmo mokslą nuo kautskiniū dogmų ir melų. Jis tą darė todėl, nes giliai suprato, kad be teisingos revoliucinės teorijos negali būti teisingos revoliucinės praktikos.

Buvimas kalėjime silpnensius žmones paveikia neigiamai. Ne toks buvo Leninas. Kalėjimas jam buvo universitetas. Galima sakyti, kad savo fundamentale knyga apie kapitalizmo išsipletojim Rusijoje jis parašė budamas kalėjime. Ten buvo surinkta visa tai knygai medžiaga.

Kalėjime budamas Leninas parašė pirmą bolsėviku partijos programos projektą.

Net pasivaikšioti eidamas, Leninas visuomet nešiojosi kišeniu užrašų knygelę, kur susizymėdavo visas sau naujas mintis, pastabas. Jo smegenys veikė be pilsio.

Gyvendamas Londone Leninas, taip kaip savo laiką ir Marksas, buvo uoliausias lankytojas britaniskos bibliotekos. Jis skaitė, mokėsi, studijavo, rašė ir tuo pačiu sykiu palaikė glaudžiausias ryšius su revoliuciniu judėjimu pačioj Rusijoje. Knygas Leninas skaitė ne mechaniskai. Jis savo smegenimis viską suvirškindavo, viską apgalvodavo, darydamas išrašus ir pastabas.

M. Gilaseris, kuris parašė knyga apie Markso, Engelso, Lenino ir Stalino darbo stilių ir metodą, pažymi: Vien tik savo

"Imperializmo sąsiuvinuose" Leninas įrašė įvairių autorių ir įvairiomis kalbomis ištraukas iš 148 knygų ir 232 straipsniū.

Paviršutiniškumas, viendieniškuamas, darbas apgraibomis Leninui buvo kritikus, visai svetimas jo prigimčiai.

Savo genialiu protu Leninas aprėpdavo ir didžiuosius darbus ir "mažmozius", kurių taip pat jis niekuomet neignoruođavo.

Šis nepaprastas Lenino darbūtuamas, šis jo degimas darbe yra būtinas pavyzdīs kiekvienam, kuris pasiryžęs eiti marksizmo-leninizmo keliu.

Daugiau dirbt ir geriau dirbt! Visuomet mokintis, visuomet galvot!

Dolerio Ženklas

Winthrop Aldrich pranešė Chase National banko stakholderiams, kad didieji to banko ponai pilniausiai pritaria prez. Rooseveltui politikai ir stoja už tai, kad jam būtų suteiktos tos nepaprastos teisės ir privilegijos, kurių jis nori iš kongreso.

Chase National yra stambiausias komercinis bankas visame pasauly. Ši finansinė įstaiga kalba varde Rockefellerio miljonu.

J. P. Morgano imperija taip pat pasiskė šiuo klausimu ir pasiskė teigiamai. Su Morgano imperija tamprus ryšius palaiko Wendell Willkie, kuris šiomis dienomis išvažiuoja Anglijon.

Prieš mus atskleistas didelis paveiklas su dolerio ženklu viduryje. Kad Rockefelleriai ir Morganai prasti demokratai, tą žino visi. Bet kad jie yra dideli dolerio garbintojai, tą taip pat žino visi.

Net Scripps-Howard laikraščiai, kurie pasivyrė prie kapitalistinės mažumos ir kurie dėl savotiškų išrokvimų ne visame kame palaiko Rooseveltą, atkreipia visuomenės dėmę į tą faktą.

Scripps-Howard laikraščiai rašo: "Mes nepretenduojam žinoti kodėl taip yra, bet tai faktas, žinotinas plačiai visuomenei ir jį reikia užkređduoti, kad aukšti viršininkai Morgano dinastijos ir Chase National Banko yra vien iš pirmųjų, kurie įsilipo į "bandwagoną." I "bandwagoną" karinės politikos. Tie aukšti viršininkai nori, kad Jungtinės Valstijos visame kame partneriautų su Anglija, net ligi aktualio dalyvaavimo kare.

Tą dolerio ženklą negalima nutrinti.

Del Angly-Sovietų Santykių

Iš atsakomųjų sovietinių ratelyū Londone pasigirdo balsas, kad jeigu Anglija nori platesnės prekybos su Sovietų Sąjunga, tai "mums bus labai malonu."

Tas pats Sovietų spoksmanas pareiškė: "Kiekviena kartą, nuo pat karo pradžios, kaip tik budavo gera proga pagerinti santykius (tarpe Anglijos ir Sovietų Sąjungos), ta ar kita grupė Britanijoje susabotažuođavo tas progas."

Manoma, kad dabar, kada užsienio reikalų ministerij yra A. Eden, padėtis pasitaisys, pagerės. Bent yra vilties, kaip pranešama iš Londono. Yra vilties, kad nieko apčiuopiamo nėra ...

Matomai, Anglijos vadovaujancioje visuomenėje neišnyko susigrupavimai. Cliveden'o klika nesudėjo savo ginklus. Halifax'o pritarėjai nesnaudžia, nors pats Halifax'as iškeliamas Amerikon.

Sovietų Sąjunga nebuvo ir nebus Anglijos imperialistų tarkininkė, taip kaip ji nėra Vokietijos tarkininkė. Bet šiaip jau, net prie dabartinių santykių, bizniški ryšiai labai galima būtų praplėsti.

Karo sekretorius Henry Stimson pastatė taškus ant " ". Jis sutinka skolinti Britanijai net Amerikos karo laivus. Taip toli nueita.

Jei Amerika skolin karo laivus, tai ji aktualiai įstoja karan.

Iš Montevideo uosto rengiasi išplaukti francuzų laivas su maistu Francuzijos žmonėms.

Briūt orinė ir jurinė patrolė saugoja, kada tas laivas išplauks. Komentarių, rodosi, nereikia.

A P Ž V A L G A

PERNAI IR SIEMET

Kairioji srovė, CIO unijos ir šiaip jau pažangėsi žmonės visuomet sakė, kad pirmoji šios šalies apsigynimo linija yra jos žmonių gerovė. Tą mintį ypač pabrėždavo J. L. Lewis.

Šis pamatinis postulatas įgyja dar didesnę prasmę šiuo metu, kada karo propagandistai sušė įrodinėja, kad viską reikia užmiršti, kad reikia "pasiuokoti," įsikinkius į Britanijos imperijos karietą.

Charakteringa, kad tas pamatinis mintis, kurias mes pabrėždavom pernai ir kurias mes pabrėžiam dabar, pereitų metui pradžioje skelbė ir "Naujienos."

Sausio 4 d. 1940 metų "Naujienos" rašė:

"Tarp daugelio gražiū mintiū, kurias prezidentas Rooseveltas išreiškė savo pranešime J. V. Kongresui, įsiai pasakė, kad geriausia krašte apsauga tai gerovė ir ramybė namie.

"Šita mintis yra diametriskai priešinga militarizmo filosofijai...

"Visose militarizmo sistemoose žmonės yra nuolatūs šaukiami pasiauokti valstybės labui; mažiau valgyti, kad valstybė galėtų užlaikyti didesnę armiją...

"Reikia palinkėti, kad 76-is Kongresas, vakar susirinkęs Washingtone, atkreiptų rimtą dėmesį į šio krašto vidiniū problemas—į nedarbo klausimą, fermerių reikalus, jaunomėms apbrūpinimą ir t. Konstruktiviu darbu šiose srityse įsiai geriausia patarimas ir šio krašto laisvės apsaugojimui ir viso pasaulio demokratijos sustiprinimui."

Tai taip rašė "Naujienos" pradžioje pereitų metų. Bet nuo to laiko, kaip oficialūs Washingtonas strimagalvius pakeitė savo politiką ir nustatė jį karo galėmės, strimagalviais apsisvertė ir "Naujienos." Tas parodo, kad savystovės politikos "Naujienos" nebeturi. Kiti vėjai papučia Washingtone, tai ir "Naujienų" malunas pasiduoda tiems vėjams.

Palyginkit—prezidento Roosevelto pranešimū kongresui pereitų metų pradžioje su jo pranešimū kongresui šiu metų pradžioje. Skirtumas labai didelis. Tuomet jis neaukė, kad reikia ginkluotis, ginkluotis ir gin-

klautis ir kreipė dėmę į gerovę ir ramybę naminiam fronte. O juk Anglija tuomet kariavo ir Hitlerio diktatura nebuvo nei kiek švelnesnė.

Dabar jau visai kitokios kalbos ir kitokia programa. Ta pati transformacija įvyko ir su "Naujienom". Dabar jau jos tokių straipsniū nerašo, kaip viršų cituotaisi.

Pasigirdo komanda: rašykite kitaip, tai ir rašo. Išnyko visi tie svarbiausi naminės politikos reikalai, į kuriuos nuolat dėmę kreipia CIO unijos ir kitos progresyves organizacijos.

Tai taip yra su "spaudos laisve", kiek ją atstovauja "Naujienos."

GRAZIOS PASEKMES

Visuomet malonu paimti į rankas kiekvieną naują "Tiesos" numerį. Ten tiek daug smagiū žiniū apie Lietuvių Darbininkų Susivienijimo augimą.

Vėliausiam "Tiesos num. (2) pranešama, kad į LDS įrašyta 34 nauji nariai.

Geriausia pasidarbavo W. Mitchell, veikėjas 63 kuopos iš Bendl, Ill. Jis atšovė Centran net atšovė narius. Po jo seka Jonas Grybas, Norwood, Mass., su penkiaus naujais nariais ir Povilas Jurkonis, Springfield, Ill., su 4 naujais nariais. Chicagoje gauta 5 nauji nariai. Tai mūsų jaunuoliū pasidarbavimo dėka.

"Tiesos" atskaitoj apie naujus narius Illinois valstija užima pirmą vietą, nauj Chicago galėjo pasirodyti dėka.

"Tiesos" atkreipia LDS veikėjų dėmę į tai, kad naujai prirašomus narius reikia gerai informuoti apie organizacijos reikalus, aplankyti juos, rupintis, kad jų pasimokėjimai būtų atlikti laiku.

Kiekvieną naują narį reikia, taip sakanč, prijaukinti prie organizacijos, sutvirtinti jį, kaip LDS patriotą.

"Tiesos" Nr. 2 turinings ir įdomus. Tai visai ne taip kaip "Tėvynėje," kur įvairūs akrobatai laipioja sienomis ar atlieka kitas manipuliacijas, nieko bendro neturincias su SLA reikalais.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo nariai tikrai gali pasitenkinti savo organu.

Didžioji Tarybų Lietuvos Šventė

TASS Zinių Agentijos Korespondento Pasikalbėjimas su Kauno Universiteto Profesorium Kolupala.

MASKVA (TASS). — Sykiu su Maskva darbo žmonėms iškilmingai atšventė Did. Spalio Revoliucijos XXIII metines sukaktus ir Lietuvos TSR darbo žmoniū delegacija. Pasikalbėjime su Tasso korespondentu Kauno Universiteto profesorius Kolupala pasakojo apie spūdzius iš delegacijos buvimo Tarybų Sąjungos sostinėje.

—Per penkis dienas,—pasakė Kolupala, mes susipažinom su miestu, jo pertvarkyves perspektais ir aiškėmės, dalyvausme TSSRS Didžiąjam Teatre įvykusiame iškilmingajame posėdyje, lapkričio 7 d. buvome svečiai Raudonojoje Aikštėje. Jis delegacijos nariai dalyvaavo baluje, kuris buvo suroštas Stalino vardo automobilijū fabriku kulturos namuose, dalyvaavo šventiskame VCPSP darbuotojų vakare, kuris buvo suroštas profsąjungų rūmų kolonų salėje, buvom atilankę Maskvos pionierū namuose ir t. Visur mes buvom pastinkami kaip brangūs, laukti svečiai, kaip viešingos didžiosios Tarybų Sąjungos tautų šeimos nariai.

Maskva yra nuostabus miestas. Puikios yra jos magistralės ir erdvios aikštės. Daugele aikščių tik dabar užtatnata naujju namų statyba. Žymią pastatų dalį dar šie pastatai. Bet veikiai ir šie pastatai parodys Maskvos gyventojams visą savo grožį. Delegacijai didelio įspūdo sudarė Gorkio gatvė, kur prieš šventę buvo baigta statyti visa eilė didelių naujū namų.

Vienas iš didžiausiųjų sostinės pastatų yra, be abejo, Metropolitenas. Aš gerai žinau New Yorko, Londono, Pariziaus, Madrido ir kitų miestų požeminius geležinkelius. Tačiau tai, ką pačiuočiau čia, Maskvoje, buvo daug didingiau, negu galėjau tikėti. Kiekviena stotis yra iš marmuro pastatyti požeminiū ramsi, pilni skaisios elektros šviestos. Metropolitenas dirba nepaprastai tikliai.

Jau mūsų atvykimo dieną mieste buvo laiguami paskutiniai pasirušianieji darbai šventei. Visur buvo iškabinti raudoni auksiniai, aiškėse buvo stotimi įvairūs lokštai, lokštėliai, kurie vėliau buvo gražiai papuošti. Visos gatvės, visos aikštės buvo išpuoštos labai skoningai ir meistriskai.

Lapkričio 6 d. vakare mes auykome iš kilmingajame posėdy Did. Spalio Revoliucijos XXIII metinių sukaktuviū minėjime. Kiekvienas iš mūsų didžiai susijaudinęs žengė į teatro ramsi. Mums buvo paskirtos vietos centrinėje, buvusioje karo, ložėje. Ligi minėjimo pradžios buvo likusios kelios minutės. Umai sukilo aplodismentai. Prie ži-

diumo stalo pasirodė draugas Stalinas ir jo kovos bendradarbiai. Mes pirmą kartą išvydomė tą žmogų, kuriū dėka nuolat stiprėja tarybinės valstybės galbė, kyla liaudies gerovė. Sykiu su visais minėjimo dalyviais mes, giliai susijaudinę, pergėvome nome šias minutes.

Draugo Kalinino pranešimas buvo išklaustas nepaprastai atsidūs. Draugas Kalininas prapastė, bet ryškiai pasakojo apie tuos laimėjimus, kurių Tarybų Sąjunga yra pasiekusi Tarybinės metais. Po neilgos pertraukos įvyko nepaprastai gražūs koncertas, kuriame dalyvaavo Lietuvos TSR artistai. Širdingas jų priėmimas atspindėjo didžiosios Tarybų Sąjungos tautų bičiulytė.

Visi mes be galo nekentliai laukėmė lapkričio 7 d. ir štai mes Raudonojoje aikštėje. Jaudinamas, nepamirštamas regėjimas. Darniomis kolonomis pražygoja garbingos Raudonosios Armijos—išvaduojuos daly. Apie pusantros valandos žygiavo pėstininkai, kavalerija, artilerija, molenchanizmoatos kariuomenės daly, pademonstravusios visiška karinį pasiruošimą didžiū TSSRS šioms. Visuotiniū pasigėrėjimo sukėlė pasirodymas ties aikšte plieninių paukščių su raudonomis žvaigždėmis. Tai buvo aviacijos parodo pradžia. Pradžė bombanešiai, naikintuvai, galingi keleiviniai lėktuvai. Visi jie skrido nepriklausimai darnioje rikiuotėje.

Šventinis paradas Raudonojoje aikštėje pademonstravo milžinišką ginkluotųjų krašto pajėgų karinę galybę, nuostabias Raudonosios Armijos ir karo laivyno kadras. Tai, ką išvydomė parade, įrodo nepalažiamą tarybiniū ginklo jėgų ir galybę. Labai vaizdinga ir ryški buvo darbo žmoniū demonstracija. Daugeibų kolonų, pasipuosiūš viešoniams, muketais,—transparantais. Visuomet deitanti linkimni, džiūgūs veidai. Didžiuojanti liaudis išsidėžiai žygiavo Raudonojoje aikštėje, kur mauzolejus ir tribūnos stovėjo mylimasis Stalinas ir jo bendradarbiai. Darbo žmoniū demonstracija sudarė nepamirštamo įspūdzio delegacijos nariams. Ji atspindėjo daugiatuotės liaudies vienybę, jos pasiryžimą stiprinti karing ir ekonoming krašto galybę. Maskvos darbo žmonės širdingai ir šiltai sveikino išvaduojują Lietuvos liaudį.

Vakare daugybėje aikščių įvyko liaudies vaikštynės. Deimytis ištankantių maskviečių be galo susidomėję žiūrėjo artistų vaidinimui ir kinematografu paeikius. Nežirinti hlogo oro, vaikštynės truko ligi vėlybos nakties.

Did. Spalio Revoliucijos XXIII metinių sukaktuviū minėjimo iškilmėse pasireiškė visuotinis laimingsios tarybinės liaudies džiaugsmas. Sios nepamirštamo dienos amžinai liks mūsų atmintyje.

Veliuonos Miestelis Gyvena Džiaugsmo Dienas

Veliuona.—Paskelbus rinkinių kompanijai į TSSRS Aukščiausiąją Tarybą ir į Tatybių Tarybą, kaimuose ir m'estely atgijo gyvenimas. Valstiečiai renkasi vakarais vienas pas kitą ir aptaria rinkinių svarbą ir reikšmę, klausosi radiją ir panašiai. Pas A. Labanų renkasi valstiečių komitetas posėdžiui, daug ir šiaip valstiečių susirūka pasikalbėti su komiteto nariais, radio pasiklausyti, aiškias reikalais pasikalbėti ir t. Valstiečiai gausiai dalyvauja mitinguose. Valstiečiai visi, kaip vienas, pritaria rinkimams ir žada atiduoti balsus už geriant-

sius valstiečių reikalų gynėjus, už ištikimiausius bolsėviku partijos narius.

Valstiečiai Kelia Ukį

Rokiškis.—Čia valstiečiai šiemet daug daugiau pasėjo žiemkenčių ir jau baigia suarti laukus. Nenorėdami sumažinti gyvuliū kiekio, stengėsi kuo daugiau žiemai pasigaminti pašaro. Nupiovė buvieniūjos, runkelių lapus susluosavo. Gyvenę orčiau valstybinių miškų prisivėžė iš miško žolės, kurių svartuoja pašarui. Samanas ir kita menkos vertės žolės vežė kraukui. Kai kurie valstiečiai praktikuoja gyvuliū, ypač kiauliu kraukui, laibesnes, smulkesnes egliū šakas. Slamutis.

Pirmoji moteris viršininkė masinistų unijoje (AFL). Mrs. Gertrude Sweet, Bridgeport, Conn., masinistų unijos lokalo viršininkė, patikrina naujų nariū aplikacijas. Tame unijos lokale neseniai pradėta priimti ir moteris. Tuojuo jų susirasė net 156.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

DVASINĖ ŽMOGAUS NUOTAIKA, NERVINGUMAS KARO APLINKOJ

Ar Yra Žmonių Be Baimės? Mažai! Natūraliai Visi Bijo.

Baltimore, Md., The Williams and Wilkins Co. "Medical Diseases of War" išleisto knygoje yra daug įdomių davinų apie kareivius. Ten nurodo, kad bendrai visi žmonės bijo. Tik labai mažai yra žmonių, kurie prigimtinai neturi baimės. Yra žmonių, kurie labai bailūs. Tačiau bendrai žmonės visi po biskį bijo. Baimė yra persegėjimas nuo pavojų. Šioje knygoje dėstomų faktų įdomumo centras yra tas, kad iš baimės žmonės nekuriuose atsitikimuose taip įsivaizduoja, kaip persitapo pavojų, jog fiziškai ima ant jų atsilipti ir nieko negali daryti.

Tūlas pasaulinio karo daktaras Miller paduoda faktus apie kareivius. Jis nurodo kaip jie susijaudina pirmą kartą nušūstę į frontą. Būna tokių atsitikimų, kad kareiviai iš baimės sueroga. Jie visai negali apsiprasti su frontu. Kiti kareiviai, nors iš pradžių ir pusėtinai bijo, bet paskui apsipranta su karo padėtimi ir beveik jaučiasi normaliai.

Kareivis Kareiviui Nelygus. Toj knygoje paduoda faktus, kad francūzai kareiviai bailūsni už britus kareivius. Italai dar bailūsni. Vokiečiai esą drąsesni, bet už juos daug drąsesni Rusijos kareiviai iš Sibiro.

Profesorius L. R. Miller, kuris pasaulinio karo laiku buvo patarejis prie Turkijos armijos, nurodė, jog karo metu įvykius faktus. Buve scenų, kur vyko baisiai didelis šaudymas, kur mirties audra šurpulingai siautė, ten kareiviai atvartyti į frontą tiek susijaudindavo, tiek nekuriuose atvejuose juos baimė apimdavo, kad beveik nieko daryt negalėdavo.

Tačiau profesorius Miller pabrėžia, kad nusigandimas nesitęsia taip ilgai. Imocijos pereina ir paskui jau pradeda žmogus apsiprasti ir gali veikti.

Nervingumas buvęs didelis ir vokiečių kareivių tarpe, bet, sako profesorius Miller, kad isteriško kumo jų tarpe beveik nepasitaiko. Kuomet francūzų bei italų tarpe tokių dalykų pasitaiko.

Apie Sibiro kareivius profesorius taip atsiliepa. Tarpe 10,000 Sibiro kareivių, kurie pateko į Vokietijos nelaisvę, buvo daug ligonių, buvo išalkusių ir peralkusių, nemiegojusių ir del to sergančių ir džiovinčių. Žodžiu, fiziškai buvo baisiai išsinešioję, bet nervų pakrikimu iš jų kentė tik 5 kareiviai. Be to, daro ir daugiau privedimų profesorius Miller ir nurodo, kad bendrai Sibiro kareiviai pusėti-

nai drąsūs ir stiprių nervų. Mokslininkas sako, kad žmonės, kurie kasdieniniame gyvenime buvo nervingi, arba kurie paėina iš nervingos šeimos, tai karo atsitikimo metu, jie papuolę į frontą, patampa neurastenikais.

Karas psichiniai žmones veikia. Būna tokių atsitikimų, kad sprogs ta didelis šovins; pritrūkta žmogų. Po to jis būna nei šis nei tas. Kai kurie lieka kurti, kiti nekalka ir taip toliau. Kaip tai dvasiniai tokie kareiviai įsitikina, kad jau niekas iš jų negali būti. Tačiau kaip pasitaiko gyvenime staigmenis, jie pakitėja. Profesorius paduoda daug pavyzdžių, bet aš čia paminėsiu tik vieną. Tūlas kareivis sugryžo į Kanadą. Jis visai nesitikėjo matyti savo motiną, ar ką kitą artimą. Kareivis niekad nekalkėdavo. Kaip netikėtai jis išbūdes pamatė motiną, tuoj tarė: "Sveika, mama."

Apie gasais apnuodintus kareivius profesorius aiškina, kad kurie gaavę į akis gasą, tai bijodavo atidaryti akis. Ir jeigu ilgą laiką neatidarys tokias pažeistas akis, po to pas jį susidarys nusistovėjimas ir raumenų kontraktacija, kad negali atidaryti ir tokis žmogus amžinai pasilieka nematęs, o priešingai, jį tuojau pripriština akis atidaryti, tai laipsniškai pasitaiko ir mato.

Baimė, kaip mokslininkas nurodo, yra natūralis dalykas. Tie asmens, kurie neturi baimės, beveik neprištaito prie aplinkybių ir iš jų kareiviai būna nekokę.

M. A. Šešupis.

Kaip Buvo su Karaliaus Faraono Kapu?

Tarp prietarų žmonių dar tebeina kalbos, kad tie mokslininkai, kurie atidarė karaliaus Faraono Tutankameno kapą, visai numirė. Būk ant to kapo buvę užrašyta:

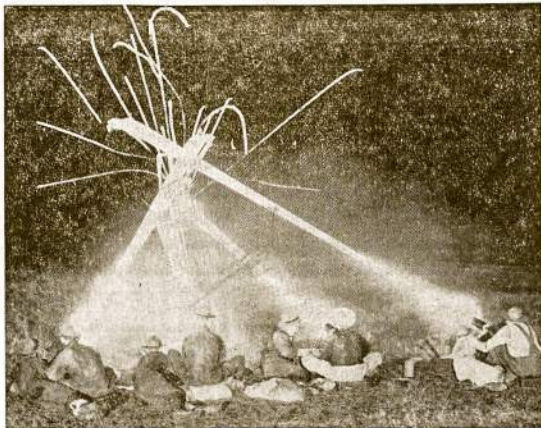
"Kas palies šią vietą, tai kiekvienas tuoj numirs."

Kapo atidarymo ekspedijoj dalyvavo 10 mokslininkų. Ekspertai iškaitė visus užrašus ir nei vieno grasi-nančio kapo atidarytojū nebūvę.

Faktinis kapo atidarytojas, kuris instrumentais dirbo, tai Howard Carter, kuris mirė būnant 66 metų. Jis numirė tik po 10 metų ir tai žinoma kokia liga mirė.

Faraono kapas buvo atidarytas 1922 metais. Nei vienas mokslininkas nemirė nuo ten kokio žmonių išsimislytų ant kapo padėtų nuodų. Chicago's Universiteto profesorius Dr. James H. Breasted dalyvavo toj ekspedijoj. Jis numirė 1935 metais susilaukęs senoko amžiaus.

M. A. Š.

Kaip ir karo lauke. Čia matosi dalis Jungt. Valstijų marinių besipraktikuoją šaudyti šviečiamam kulkom nakties laiku. Ir tamsoj galima pastebėti ar šovikas pataikė į taikyklį.

LONDONO SUSIRUPINIMAS RADIUMU

Waldemar Kaempffert "New York Times'e" pateikė įdomių duomenų apie londoniečių rūpestį dėl radiumo.

Radiumas yra randamas ir tam tikru laboratoriniu procesu ištrankiamas iš mineralų uranumo ir toriumo. Tai yra spinduliuojanti medžiaga ir todėl besikeičianti iš vienos medžiagos į kitą. Paskutinis jo produktas yra švinas, kiek besikeičiąs nuo paprasto švino.

Šia proga tenka pabrėžti, kad radiumą išduodantieji mineralai uranumais ir toriumais yra geologiniu laikrodžiu, nes šiuo mineralų pagalba yra nustatyti geologinių gadynių ilgai.

Radiumas — betropūdamas, besitransformuodamas — išduoda spindulius, vadinamus gamma rays. Šie spinduliai yra labai galingi ir plačiai vartojami gydymui vėžio. Bet sykiu jie yra ir baisiai destruktivi, naikinant. Taigi radiumo vartojimas gydymui ir jo laikymas reikalauja nepaprasto atsargumo. Jei žmogus biskūlį jo panešiotų reikiamą laiką savo kišenėj, tai jo kūno audiniai būtų sunaikinti. Radiumo spindulius suleikia švinas, todėl jis ir laikomas švininėse dėžuose.

Kaempffertas sako, kad New Yorko Memorial Hospitalio kambarys, kuriame žmonės gydoma nuo vėžio, yra 2 pėdų storio cemento ir smėlio sienomis. Kai pacientui duodama radiumo spinduliu, tai technikas ir daktaras būna kitam kambarėj, kad stori siena apsaugojus nuo jo destruktivūs veiksmės.

Atsižvelgiant į šitokį radiumo amžių, lengva įsivaizduoti, kiek žalos jis padaryt žmonių, jei nors maža dalėlė jo iš laikymo prietaisų ištruktų ir patektų į geriamąjį vandenį, arba į maistą, arba į tokias apyptovas, kur žmonės galėtų jo įkvėpti. Per šitaisus šimtus jis kaip dal-

vėžys taipgi gydomas ir X-spinduliais, bet radiumas šiam tikslui yra geresnis.

Apskaitoma, kad visam pasaulij radiumo esama ne daugiau dviejų svary.

Anglijoj tu turima tik 28 gramai, mažiau negu pusė turimo Jungtinėse Valstijose. Jis yra nuosavybe penkių Londono ir vieno Manchesterio ligonbučių.

Orlaivinėm atkom siūnčiant, Londono mokslininkai yra labai susirūpinę savo radiumo likimu, — ne tiek dėl jo žuvimo, kiek dėl milžiniško pavojaus, jei jis būtų bombomis iššaktytas ir paleistas laisvėn. Todėl Londono radiumas dabar laikomas požemiuose ir j ligonbučių vežiojamas sulyg sirenų signalų.

Kad radiumo subombardavimo pavojus būtų aiškus, tai čia susipažinkime su jo amžiumi.

Jau minėta, kad radiumas spinduliuoja ir tuomi transformuojasi į kitas medžiagas. Pusei atomų bile pažinto kiekio radiumo bespinduliuojant susiskaldyt ima 1,700 metų, o kiti pusei atomų, iki jie pavirsta į šving, ima net 35,000 metų.

Atsižvelgiant į šitokį radiumo amžių, lengva įsivaizduoti, kiek žalos jis padaryt žmonių, jei nors maža dalėlė jo iš laikymo prietaisų ištruktų ir patektų į geriamąjį vandenį, arba į maistą, arba į tokias apyptovas, kur žmonės galėtų jo įkvėpti. Per šitaisus šimtus jis kaip dal-

giu kirstų žmonių gvybės. Radiumo svaras kainuoja apie 9 milijonus dolerių, bet tik nikelio vertės ištrūkusi daleyte galėtų padaryt žmonių daug žalos.

Radiumas per kraują įsigau-na į žmogaus kaulus ir ten apsisotja. Jo atomų sproginėjimas kaulus be paliovos naikina iki mirtino galo. Tam tikrais plovimais medikai įstengia ligoniu šiok-tiek palengvinti, bet nuo lelaikinės mirties išgelbēt negali.

Besipinduliuojant radiumas išduoda dūr ir gazą, vadinamą radonu. Kaip ir pats radiumas, radonas išduoda gamma spindulius, naikinančius vėžį. Bet radono amžius yra labai trumpatis. Pusė radono atomo susiskaldy, išsielekvoja, dėgiu 3 dienų ir 19 valandų, o kita pusė atomo savo amžių pabaigia bėgiu sekamų 3 dienų.

Šioj šalij radonas vartojamas labai plačiai. Anglijoj gi daugiausiai vartojamas pats radiumas. Radono vartojimas šioj šalij paplitęs dėl to, kad čia radiumas yra labai plačiai paskaidytas — kad paties radiumo į visas reikiamas vietas pristatymas yra neįmanomas. Gi savo gazu radon radiumas yra nešiamama versme.

Nors kol kas nėra paskelbta, bet neabejojama, kad subombarduojant Londono ligonbučius nemažai sunaikinta ir X-spinduliu aparatų, o tas irgi žiniam apsmukimo gydymą vėžio ligonių.

Ilžiomis vietoj ledas plonas ir neaitalys besikabinant. Tadietjo kabintis, geriausia dar daugiau pralaužti ledą, atsivėrs vandenje ant pečių ir sukaupus visas turimas jėgas, staiga verstis ant ledo, verstis greitai ir tol, kol pradės pajauti, kad ledas po tavo kūnu jau daugiau nelūžta. Išitkinus, kad ledas tvirtas, tada galima ir atsistoti.

Pirma negu pradėsi verstis ant ledo, būtina kūną paralali priartint prie krašto ledo. Tai padarius, visa jėga mesti koją ir ranką viršun, kad staiga užmetus ant le-

IVAIRENYBĖS

Gamtos laikrodžio valandos kitokios kaip mūs. Skaitykite sekamą:

"Seismologistai sako, kad pereinot savaitės žemės drėbėjimai Naujoj Anglijoj buvo dėl lėto žemės kilimo ledų įspausuose vietose laike ledų gadyneš."

Ledų gadyneš praėjo bene milijonai metų, o dar žemės įlenktas ngarkaulis Bostono apielinkėse tik dabar atsitiesa.

Ir tai ne sensacija. Tai moksliniai daviniai.

Stai kita keistenybė, kuri moksliniai išaiškina:

Dr. Walter Baade, Mount Wilson observatorijos astronomas, sako, jog žvaigždė Nova Hercules, kuri 1934 metais apie šį laiką skaisčiai sužibo, dabar jau tik per teleskopą matoma.

Kame priežastis? Jinaį yra 4,000,000,000,000,000 (keturis kvadrilijonų) mylių toli.

Ta žvaigždė turėjo sukaupus daug visokių gasų ir jie "eksploduoda". Delto ji staiga nušvito.

Tas įvyko, suprantama, ne 1934 metais. Kadangi ta žvaigždė taip labai toli, tai mus pasiekia kas ant jos dėjos 650 metų atgal.

Thiensville, Wisconsin valstijoj, buvo įdomus tuom, kad čia ilgai nebuvo nė vienos bažnyčios. Sakoma, čionai buvo susibūrę laisvama-

do. Čia veikti reikia skubiai, nes lėtas procesas nežada pasisekimo.

Kiti betgi praktikuoja ir kitokį būdą užkopiūmi ant ledo, patekus į vandenį. Ilžūs jie plaukia tiesiai galva linkū ledo. Ledą pasiekus padidina spartą ir taip slenka įvym, padedant rankom ir kojom, kol pasiekia tvirtesnj ledą ir jau gali be pavojaus atsistoti.

Medžiotojams, ypač stinring medžiotojimo metu, nepartartina rengtis baltai arba rudai. Baltai apsiręngusj ištolo negalima atskirti nuo sniego, o rudai apsiręngusj lengva paskaityti už stirnų. Ir vienam ir kitam atsitikime ne tinkamai apsiręngę medžiotojas kartais gali likti auka kito medžiotojo. Einant medžioti geriausia dėvėti raudoną kepturę, raudoną švarką arba ir visą eilę raudonų drabužių. Juo raudoniau, tuo medžioklėje saugia.

Jokiam atsitikime neik artyn užmuštos stimos išjosios galvos pusės. Visuomet reikia turėti mintyje, kad stirna dar gali būti gyva. Einant į medžioklę praturtėstis užtikrintą šautuvą, kompasą ir medžioklinį peilį.

Chicagoj laike pasaulinės parodos buvo pastatytas saule apšildomas namas. Dabar jau prabėgo kiek metų. Mažai pasirodė tokių namų, kurie būtų saule apšildomi. Vienok Mr. Keck, kuris buvo sumanytojas tokio namo, yra nuomonės, kad kada nors žmonės statys daug tokių namų, kurie būtų saule apšildomi.

Jis nenuginėja fakto, jog vis dar reikės turėti centralinio, ar lokaliao apšildymo įrengimus, nes būna dieny, kada nėra saulės. Be to, pradžioj žiemos ilgos naktys. Tačiau jau yra saulė, o būna 50 nuosimčių saulėtų dienų, jis teigia, kad saule apšildomas namas, kurio beveik visi langai turi būt į (Tąsa ant 7-to pusl.)

niai. Kada jų ir neliko, miestelis bažnyčių nepaisė.

Miestelis uždėtas 1842 metais.

Jo užmanytojas buvo Henry Thien, vokiectis emigrantas iš Oldenburgo. Jis buvo laisvamaniš ir uždėjo laisvamanių kolonijelę.

Miestukas, sakoma, taipgi nežinojo ir piktadarųsčių.

Dabar tačiau jau pastatyta \$20,000 lešavus bažnyčia. Suprantama, atsirado ir griešninkų.

Dr. Oliver Lee sako, ač-rasta 46 gestancijos žvaigždės, kurios kada tai buvo saulėmis, skaisčiai švietė ir gal palaikė daug gvybės ant planetų, kaip mūsų satū-lės mūsų palaiko. Bet dabar jos jau nublankusiai raudonuoja.

Jos atšala.

Sakoma, "pritrūkt medžiagos", o tuomet ir mūsų žemėi būtų pabaiga.

Bet nenugąskite. Tai būsią už 3,000,000,000 (trijų bilijonų) metų.

Sovietų Sąjungos mokslų akademijos prezidiumas pavirtino didelės Tarybų Sąjungos pietų astrofizines observatorijos projektą. Ši observatorija bus įrengta Vakarų Krymo Topli kaime.

Bus pastatyti kaip ir du maži miesteliai. Viename bus pastatyta observatorija su stebėjimo bokštais, kitame bus laboratorijų korpusas, optiniai, mechaniniai įrenginiai ir gyvenamieji namai. Observatorija turės moderniausių aparatų.

Jau yra padarytas 81 cm. diametro fotografinis reofaktorius. Jis yra didžiausias visoje Europoje. Įrengta taip pat jau horizontalinis teleskopas ir kiti svarbūs aparatai.

—A-n-s.—

Saule Apšildomi Namai Tik Farmom

Chicagoj laike pasaulinės parodos buvo pastatytas saule apšildomas namas. Dabar jau prabėgo kiek metų. Mažai pasirodė tokių namų, kurie būtų saule apšildomi. Vienok Mr. Keck, kuris buvo sumanytojas tokio namo, yra nuomonės, kad kada nors žmonės statys daug tokių namų, kurie būtų saule apšildomi.

Jis nenuginėja fakto, jog vis dar reikės turėti centralinio, ar lokaliao apšildymo įrengimus, nes būna dieny, kada nėra saulės. Be to, pradžioj žiemos ilgos naktys. Tačiau jau yra saulė, o būna 50 nuosimčių saulėtų dienų, jis teigia, kad saule apšildomas namas, kurio beveik visi langai turi būt į (Tąsa ant 7-to pusl.)

Jokiam atsitikime neik artyn užmuštos stimos išjosios galvos pusės. Visuomet reikia turėti mintyje, kad stirna dar gali būti gyva. Einant į medžioklę praturtėstis užtikrintą šautuvą, kompasą ir medžioklinį peilį.

H. V.

Detroito Kolumna

Visokios rūšies sukėjų netrūksta ir mūsų mieste. Pradedant nuo buvusio miesto viršininko, kurie laukia teismo ir baigiant popraprastai piliečiais. Žinoma, viskas daroma biuzno reikale.

Štai tūlas salesmanas-pardavinėtojas pardavė "fur coat" už penkiasdešimt dolerių, tikrinamas, kad pirkinys tikrai yra "Black Canadian Water Weasel" skūručių. O pirkėja buvo Graydon Mago, tūlo inžinieriaus moteris.

Vėliau pasirodė, kad tas fur coatas padirbtas iš zuikio kailiukų, o tik nudazytas.

Nežinrint kaip moterys atsargios ir daug "patyrimo" turi pirkimo draupanę, o visgi tampa apgautas.

Visiems reikia būti atsargiems su visokios rūšies "bargneis".

Jau bus nežilgo užbaigta tankų dirbtuvė, kurią stato Chrysler korporacija, kuriai valdžia davė apie 53 milijonus dolerių tam reikalui.

O Fordas yra gavęs užsakymų arti 124 milijonų dolerių. Dar to neužtenka. Edsel Ford, kuris dabar yra prezidento Fordo kompanijos, pareiškė: "Jei bus reikalus, tai panaudosim visą gamybos mašineriją River Rouge planto darymui dalių keturių motorų bomberiams".

General Motors įėj nesnaudžia. Jų kompanijos viršausia galva yra apsigynimo komitele. Tai jo, Knudsen, Flinte, kur išdirba Buick autus, ten jau pasirodė didinimui dirbtuvų, kuriose gamins lėktuvus.

Tai didžiausios automobilų dirbtuvės smarkiai rengiasi dar darymū įrankių, kuriais ginsime šalį nuo užpuolikų.

Na, o tame visame dalyke yra didžiausias biuzis.

Kongresas autorizavo nusikėlę sumą pinigų, 28 milijonus dolerių apsigynimui, kurie bus išleisti per 1940, 1941 ir 1942 metus. O 1940 metais visų praleista 2 bilionai ir 587 milijonai dolerių.

Vadinas, dar daugiau 25 bilionai dolerių bus išleista apsigynimo reikalams.

Tokia suma pinigų tai ir smarkiausias pacifistas, taikų mylincius žmones, suminkština. Juk Henry Fordas perlemtas pasauliniam kare lošė didelę rolę prieš karį. Jis net "Ankos laivų" buvo įsteigęs. Bet šiuo tarpu pinigai ir jį įveikė.

Na, ir kuomet stambūs industrijų savininkai naudojasi progą, smulkieji įėj nesnaudžia. Nuo dabar visos gyvenimo reikmenys kils į padangas. Jų kainos smarkiai eis aukštyn.

O kaip su darbininkais ir jų algomis?

Tas tai jau ne darbdaviams klausimas risti. Tas reikalas pačių darbininkų. Darbdaviai save apsaugoję nuo algų kėlimo darbininkams apsigynimo aktu. Jau buvo apsisprendimų tuo klausimu tūlose industrijose.

Visuomet kalbama, kad kapitalas su darbininkais turi eiti ranka rankon. Taip, Darbdavys mažiau moka darbininkui, tai jam daugiau pelno lieka. O jei jis moka daugiau darbininkui, tai jam mažiau pelno lieka. Tai kaip gi tu čia dabar gali pritaikyti sąkymą: "Mylek savo artimą, kaip pats save".

Spauda rašo, kad pritrūks darbininkų, nes karo užsakymai smarkiai gaunami.

Bet visgi ta pati spauda kartą vieną patį, kitą kartą kitąip. Girdi, dar dabar turime virš 62 tūkst. namiečių bedarbių. Tik vėliau nusidžiaugę, kad perėję liepos mėnesį turėjome bedarbių net 138 tūkst. žmonių.

Mat tuo laiku beveik visos automobilių dirbtuvės maeno modelius, tai produkcijos darbininkai būna be darbo.

Vėliau vėl nusiskundžia, jau perdaug privaizėję iš kity mies-

tų ir, girdi, tas sudaro kėblių padėtį.

Kovo 23 d. įvyks profesoriaus-kompozitoriaus Bacevičiaus koncertas Masonic Temple. Rodosi, tai dar pirmu kartu vietos lietuviai turės ten parengimą.

Mes, detroitiečiai, būtini turime tuo susirūpinti. Visi turime tinkamai prisirengti ir netik patys turime dalyvauti tame koncerte, bet būtini turime ir tuos lietuvius atsivesti, kurie iki šiol neidavo į parengimus.

Pagal New Yorko amerikoniškų laikraščių aprašymą apie prof. Bacevičiaus koncertą, kuris ten įvyko ir jo gabumais jo profesijai, tai mes turime būti linksmi, kad mūsų tantoj išaukėjo galus asmuo. Jis jau atsistojo eilę gabiausių pianistų ir kompozitorių.

Prie šio koncerto visi turime prisidėti, nežinrint kuriai politinei sričiai esame linke. Taipgi nežinrint kuriai parapajai priklausom. Tas koncertas bus svarbus faktas mūsų vietos lietuvių kultūrinio supratimo.

Kadangi bus didoki iškašai surengimui koncerto, tai visi vietos lietuviai bizieriai turėtų prisidėti duodant apgarsinimus į programą.

Vietos spauda labai daug rašo apie karą. Ji brukle brukla skaitytajams į galvas, kad Anglija kariaujanti netik už demokratijos išlaikymą, bet kariaujanti net ir už mūsų šalies reikalus. Žinoma, daugiausiai straipsniai parašyti specializistų tame darbe.

Editorialai mūsų įėjimamsi jį karą telpa visose laikraščiuose. "News" ir "Free Press" sutinka su gelbėjimu Anglijai suokiais būdais. Bet griežtai nusiatastę siuntime mūsų kariuomenės į užsienį, ypatingai "Free Press".

O "Times", Hearsto laikraštis, tai dažniausiai ragina kariaujančius kraštus taikytis kol dar nevelu. Nes jau didelis vilkas—komunizmas laukia aukty. Piesiša vilkas ir kitokiais žvėrinis Sovietų Sąjungai. Per visus editoriaus ir šoki mintis: susitarkykite, kol dar nevelu ir užpulkite savo priešą—Sovietų Sąjungą.

Jei Sovietų Sąjunga būtų priversta kariauti, sakysim, kad ir su Vokietija, vietoj Anglijos, tai būtų didžiausias triukšmas, kad barbarai iš Rytų samikins civilizacijos palalytojus vokiečius, jei mes eisime įiems į pagelbą.

Bet dabar jokių baisybių nemato ir apie jas dar linkamo editorialio nepateiktę savo skaitytojams.

Mat kapitalistų susirėmimas už turtus, kurių ir p. Hearstas daug turi.

Prof. Scott Nearing turėjo visą eilę prakalbų ir vis skirtingais klausimais. Nežinau kiek mūsų lietuvių ten nuėjo pasiklausyti jo svarbių prakalbų. Aš buvau, bet nevisose. Tai puikus kalbėtojas ir aiškintojas savo parinkty temų. Malonu klausytis jo aiškinių.

Labai naudinga praleisti laiką tokiose prakalbose.

B.-kas.

Zemės Gavusieji su Džiaugsmu Eis į Rinkimus

Švėkšna, Tauragės aps.—Niekas taip džiaugsmingai rinkimus nesutiko, kaip tuo Tarybų valdžios gavusieji žemės. Jonas Gaudzeriausks, kuris iš Kalkišės paštarvko gavo žemės, pareiškė: "Koks aš laimingas! Neseniai aš gavau žemės, o dabar vėl džiugti žinia: deputatus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą gausiu rinkti ir aš! Į juos eisiu su didžiausiu džiaugsmu ir ne tuošiomis rankomis, o su darbu našumu. O balsuosiu tik už VKP (b) išstatytus deputatus."

K. J. Juetus.

Štai kokioj proporcijoj padalintas ateiančių metų Jungtinių Valstijų biudžetas.

Minneapolis, Minn.

MINNESOTOS DARBIEČŲ NUOMONE APIE ROOSEVELTO DIKTATORISKĄ BILJŲ.

"Suprantama, kad nepritariau tai piktai—fašizmo atsiudondčiai—Roosevelto užmačiai. Taipgi esu tikras, kad panašios nuomonės bus didžiama Minnesotos darbiečių."—taip atsakė Mrs. Mary Sutherland, finansų sekretorė Farmer-Labor Association trečio distrikto, kai jiniai buvo paklausta ką mano apie kongresui pasiūlytų biljų, kuris reikalauja duoti prezidentui visą galią.

Tuo pačiu klausimui atsikėrius prie Leonard Lageman, gauta tokis atsakas: "Tokia diktatoriska galia, kokių prez. Rooseveltas dabar stengiasi įgauti iš kongreso, reikiška nieką kilę, kaip tik sutrupintą jėgų įsteigimui Amerikoje fašistinės valdžios."

"Jeigu prie Rooseveltto norą įsigyti diktatoriską galią—priešit Hitlerio garbintojo Knudseno buvimą pirminku gamybos direktūroj, tai neįsvengiamai turėsit pastebėti fašizmo ties Amerikos slenkisiu."—atsakė William Maustet, elektros darbininkų unijos svarbus oficialas.

Vietos Civilių Teisių Komite-

Herrin, Illinois

DAR APIE VELIONIŲ RAUDONAITIŲ.

Pranas Raudonaitis paeina nuo Naumiesco, Meistų kaimo. Iš Lietuvos išvaizavo dar jaunas būdamas. Tūl laiką gyveno Škotijoj. Iš ten atvaizavo į Scranton, Pa.

Mylėdamas mokslą, tuoj pradėjo lankyti vakarines mokyklas ir prasidėjus moksle, ko atsiekti Lietuvoje neturėjo galimybų.

I Herrin, Ill. atvaizavo 1910 metais, kur ir gyvena iki mirties. Velionis sirgo reumatizmu, kuris įsibrovė į jo raumenis jau gana senai. To priežastis buvo drėgna kasykla, kurioje velioniai teko dirbti.

Pranas Raudonaitis mirė 52 metų amžiaus būdamas. Prie geresnių sąlygų jis būtų galėjęs dar ilgas metus gyventi.

Su Raudonaitio mirčia mes netekome gero draugo ir vertingo veikėjo. Iš lietuvių Herrine įsiai bene buvo pirmutinis pradėti darbininkiską judėjimą.

Sveikatai menkėjant, įsiai vis mažiau galėjo veikti ir pastaraisiais metais jau mažne visai nieko neveikė. Jo verslinas pastarūnais iš veikimo skaudžiai atsiliepė į lietuvių darbininkiską gyvenimą. Be Raudonaitio, rodosi, visoj apylinkėj judėjimas pamažu stingo.

Mirusis buvo nevedęs. Gyveno su broliu Mykolu nedidelėj farmukėj, penkių akrų didumo. Joje augino daržoves, užlėkė bites ir iš to pelnė vargingą pragyvenimą.

Galima sakyti, Raudonaitis mirė varge. Jo palaidojimui pasirūpino gerieji jo draugai. Duobę nupirko jo geras kaimynai. Surinkta aukų gėlių pirkimui. Kas liko nuo gėlių, perduota velionio broliui. Kai kurie dabar tariamės pastatyti prie jo kapo paminklą.

Reikia dar priminti, kad velionis labai džiaugėsi įskirtimui tarybinis vyriausybės Lietuvoje. Prieš miriant įsiai atkartotinai sakė, to įsiai troškė iš gėlių širdies ir didžiuojasi, kad įvyko tai, dėl ko įsiai per savo visą gyvenimą dirbęs.

Wm. Lenkutus.

Philadelphia, Pa.

LIETUVIUS "PRISIKELĖ IS NURIMUSIŲ."

Vietinis laikraštis "The Record" iš sausio 10 dienos dėdjo pavėkslį Petro Tamošaitio ir jo dviejų seserų ir sekamų aprašymą:

"Legaliai paskelbtas mirusiu, jis užginčija.

"Karo veteranas, misteriskai prapuolęs per 16 metų, sugrįžo ir reikalauja savo nuosavybės, kurios vertė siekia \$10,000.

"Petras Tamošaitis vakar sugrįžo namo.

"Kaip Mark Twain, jis sako, kad pranešimai apie jo mirtį buvo perdėti.

"Sešiolik metų atgal Tamošaitis dingo iš Jungtinių Valstijų Veteranų Ligoninės Perry Point, Md., ir nuo to laiko nieko apie jį nebuvo girdėti. Tuo tarpu jis buvo paskelbtas legaliskai mirusiu.

"Tačiau vakar, jo dvi seserys ir jo nuosavybės globotojas jį tuojau pažino, nepaisant jo didelės žilos barzdos.

"Jis nepasikeitė nei kiek," jie sako.

"Tamošaitis sugrįžo sustabdyti likvidavimą jo nuosavybės, kurią advokatai įvertino apie \$10,000. Jis buvo paskelbtas legaliskai mirusiu 1939 metų spalio mėnesį, pareikalavus jo dviem seserim, poniai Varnas, nuo 1419 So. St. ir poniai Rozalijai Norkus, nuo 246 Dickinson St.

"Jo nuosavybė buvo paskirta išdalinimui pirmadienį, bet darbas buvo sulaukytas, kai Philadelphia Episkopalo Ligoninės superintendentas ir Tamošaitio nuosavybės globotojas gavo pranešimą iš Middleton, Del., kad Petras tebėra gyvas.

"Sausio 9 dienos popietį Tamošaitis pasirodė advokatu Cororan ir Cheleiden ofise, kuris randasi North American Buildinge.

"Tamošaitis sako, kad po jo dingimo iš ligoninės jis dirbęs ant farmy Marylande ir Delaware valstijose. Tūl laiką jis vadindėsi vardu "Bo." Paskui darbdavys užvardinęs jį Gus Oberstein.

"Jis pradėjęs susirūpinti sa-

vim tik po išleidimo įstatymo atveimams nepiliečiams užsiregiuoti. Tamošaitis gines Rusijoje, jis tapo Jungtinių Valstijų piliečiu kaip buvęs karo veteranas ir garbingai paleistas iš armijos 1919 metais. Bet jis neturėjo pilietinių popierų to įrodymui.

"Jis apie save papasakojo Delaware Trust Kompanijos Middleton skyriaus prezidentui C. P. Weber ir tas jį atydėjo į Philadelphia.

"Kada Tamošaitis pilnai įtikins teismą ir Veteranų Administraciją, jog jis yra tas pats, tada bus svarstoma, ar jis kompetentiskas permiti ir vesti savo nuosavybę.

"Tuo tarpu Tamošaitis planuoja grįžti atgal į Delaware ir dirbti ant farmos. Bet pirmiausia jis nori pamatyti kalbama jūdį, kurio jis dar nesąs matęs.

"Neturėjam aiško," jis sako.

Kaip Daktaras Parašė JUSŲ RECEPTAS

YOUR PRESCRIPTION

the Way Your Doctor Wrote It

Svarbiausias dalyku Jūsų gyvenime yra receptas. Jis negalite atsiuoditi likimui... atsiuodijamo materiole ir jo suvaldymu. Mes didingomis galimėm pasakyt, kad receptų išpildymas yra svarbiausia dalyli mūsų biznio. Valistas sutaiso tik išsamnioti, registruoti ir prireke farmaciaistai. Matavimas ir chemikalai yra naudojami vien iš geriausių. Pagaliau dvjopa patikrinimo sistema garantuoja akuratumą, kurio būtų galima pastumti. Leiskite mums išpildyti Jūsų sekanči receptą.

UNION DRUG CO.

35th & S. Halsted St. Chicago Ill.

Pasiskubinkit, Tuojau Įsigykit

Vilnius Metrašty-Kalendorių

1941 Metam

Jame Rasite Įvairių Informacijų, Atsakymų į Šimtus Klausimų.

Peržvalga Lietuvos įvykių—perversmo ir jo priežasčių? Kaip Lietuvos poetai apdainuoja seną ir naują Lietuvą? Kaip didelė žemė? Kaip valdosi Sovietų Sąjunga? Kokie miestai kiek turi gyventojų? Kas valdė žemę Lietuvoje ir kas dabar ją turi? Kuri šalis padarė daugiausia pažangos? Kiek yra SSSR tautų ir kiek kuri tauta turi gyventojų? Kaip buvo Lietuvos darbuose pirmiai ir kaip dabar yra? Kiek kuri šalis turi gyventojų? Kas valdo Pietų Amerikos turtus? Kaip prasidėjo aliejaus industrija ir kas daugiau aliejaus turi? Kaip didelė yra Indija ir kaip ji valdoma? Kur kiek užauginama kviečių? Kokios yra matavimo ir svėrimo sistemos įvairiose šalyse? Kiek hektaras didesnis už akėrį? Yra taipgi svarbių raštų sveikatos klausimui, parašytų pačių žymiausių lietuvių rašytojų. Yra dailiosios literatūros—poezijos ir prozos. Yra analizas prezidentinių rinkimų. Yra įdomių informacijų apie nuostolius buvusio imperia-listinio karo. Yra šimtai kitokių svarbių informacijų.

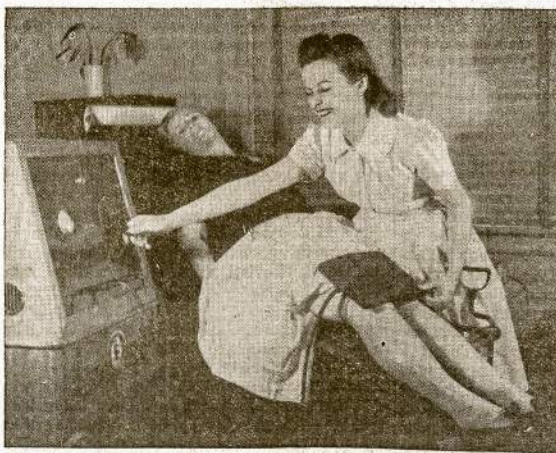
Sutaisė
L. JONIKAS ir V. ANDRULIS

Šis kalendorius reikalingas kiekvienam laikyti savo knygyne, nes jis bile kada geras suradimui svarbių informacijų.

KAINA TIK 25 CENTAI

VILNIS

3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Transporto darbininkų unijos moterų pagalbinė (Auxiliary), New Yorke, turi įsteigusi savo narius sveikatingumo punktus. Čia matome vieną darbininkę besigyndant prie vėliausių medicinos mokslo patogumų.

Tarybų Valdžia—Tai Mes Patys

Jei sakoma, kad šeiminkas remia tik vieną namo kертę, o šeiminkas—tris, tai kuo. Dumčiaus Kazimieravos dvaro šeiminkai Agotai Zabieliutė, nors ir 50 metų amžiaus toli pervertusiai, tas namas permažas.

Spritiuojai Agota Zabieliutė rėmė visas keturias savo rumo kertes ir tai dar liko nemaži jos energijos ištekčiai.

Pati budama moteris, tariant, bet "tanciuojant" ir prie rožančiū, absidėjus prie to lenkė ir savo keturias kumecius. Ypač lenkė "prie rožančiū": penktadieniais ir kitomis pasninkų dienomis Agota rasdavo laiko aplankyti kumelynus ir pažvelgti į verdamus puodus,—ar tik tie nenaudėnai kumčiai neverda mėsos!

Bet kumeciams pasninkų dienomis nebuvo pavojaus apsižagti: jie neviridavo mėsos ne tik penktadieniais ir kitomis pasninkų dienomis, bet ir bažnyčios leistomis mūsų valgyti dienomis. Jiems pasninkų dienomis šventės bė mėsos šventės dėl tos paprastos priežasties, kad jos neturėjo.

Kumetyms su žinoma kum. Dumčiaus dvare gaudavo pinigais 20 litų per mėnesį (10 litų buvo skaitoma specialiai draubuziams. Reikėjo velniško laistumo už 120 litų per metus apsilviki vryui su žinoma ir apvilkti vaikus), 30 centų, javų, 10 centų, bulvių pasodinti, varšarą 4, o žiemą 2 litrus pieno. Iš javų ir bulvių kumčiai nusisėdavo paršiočią, taip — nedidėjant 3 centų. Misk su šeimyna metus su tiek mėsos!

Kumecio žmona — kokia darbininkė, ypač jei turi vaikų,—parbūgė iš lauko kol vaikams snarglius apšnosto, pusrękė, pietus išverda, uža šluotūžiai perbraukia — porus „uolūduj" per dieną darbu darbininkės ir nėra... Tąai žinodama kum. Dumčiaus rumo kerčių rėmėja dorovingoji Agota kumeciai pridėdavo sandytis vad. "atrininkų", kurių apmokėdavo dvaras, o kumetyms turėdavo maitinti. Vadinais, rėk žmo men-

ko paršiuo porciją dar vieni burmai.

Vasarą per darlymetes Agota kumecių žmonoms už darbą "pažerdavo" 2 litus per dieną. Agota tarė, kad toks mokėstis kumetinėms—auksu kasyklos.

Vasarą, gaudami po 4 litrus pieno kumčiai mėgdavo nusigriebti grietinės, susinušti sviesto. Iš to mėginimo dažniausiai nieko neišėdavo: kasdien po šaukštą nugriebiama grietinė po kelių dienų supėdavo,—sviestui ir pašvilpė...

Žiemą, pieno begaudami tik po du litrus apie grietinės grietinę, kad ir pelydinimui, ir nesvajoję. Pieno užtekdamo vos kruopoms pažilinti.

Želomis kruopomis mėsami, Agotos šventatlyvai laikomi stačiai dangaus karalystei ruošiami keturi kumčiai Celiesius, Sasnauskas, Sabasevičius ir Žuravskas su žmonomis tvarkingai ir našiai dirbo visą 85 ha dvarą, tik per didžiausius vasaros karštmečius rekarčiais vieną kitą darbininkį iš šalies tepasiamdant.

Tokiomis aplinkybėmis dvaras, žinoma, kilo "kaip ant mūšio", ko negalima pasakyti apie to dvaro gerovę kėlusius kumecius.

Ir dabar dvaro žemė puikiausiai apdirbta, suarta. Apžvelgęs dvarą tuoj matai, kad kumčiai buvo nepalyginamai daugiau vertesni, nei tie krislai, kuriuos Agota išsidjodavo iš savo erdvios kumecios.

Jama, daili mėlynakė Celiesienė ant skiedryno kapoje patarėjusias šaukas,—vienintelis kuras, kurį gaudavo de kum. Dumčiaus tarnai. Kitos kumetės trūsėsi namie, vyrai dirbo dvarė.

Celiesienė, Sasnauskienė ir Sabasevičienė, trūsėdamos, nuolat žvelgė į plento pusę. Ten eina stačyba, ten jų mintys ir širdys: prie plento stotoma grupinė sodyba,—gražūs murtiniai namai ir tvartai Sasnauskui, Sabasevičiui ir Celiesiui, gavusiems tamė dvarė žemės.

Statyba eina visu tempu: vežamos plytos, žvirys, miško

medžiaga. Pastatų sienos vis auga ir auga. Darbų vedėjas L. Broga, bruidu purvą nuo vieno pastato prie kito, kur darbininkai maišo cementą, lieja pamatus, kloja plytas.

Kai žmogus pilnas džiaugsmo, jis tik džiaugsmą daugiausiai pasako ne tiek žodžiais, kiek veido išraiška, liepnojanciomis akimis. Ir Celiesienė, kirvį kalėdėnį įkirtusi, pasiteirauta, kaip jaučiasi matydama kylančius jai pastatus, nukaista ir sako:

—Ką čia ir bekalbėti... kad tik greičiau baigtų.

Jau ti meli eina per dvarus kumeciais. Nusibodo gyventi lyg supančiolam, kiekvieną save žingsnį derinant, kad ponui įjuktum, kad metų gale neparodytų vartų...

Perpietėi gryzo iš dvaro vyrai. Jauni, žvalūs — nei vienas ne daugiau 33 metų.—Nors antrąjį savo amžiaus pusę žmonaijį pagyvensime! — Džiaugiasi Sabasevičius, aukštas, petingas vyras, senieji pasakytų: "nors gvardijon statyk."

Sasnauskas ir Celiesius taip pat šaunūs, stiprūs vyrai vienas didesni būrelį vaikų augins, kitas dar vieng būrelukį tesusilauks. Sabasevičius dar besilauks. — Niekis kumecio su valkais nenori. Kur dėtis? Kaip išminti? Juk, atspiraant, ir į lovą guldamas turėjai atsiminti, kad ponui įjuktum, kad darbą gamtum...—Pasakoja Sabasevičius.

Sabasevičius, Celiesius ir Sasnauskas, nuo pat vaikystės pas uklininkus po dvarus tarnavę, turi daug ko papasakoti apie smukų ir kartų darbu žmogaus gyvenimą plukotratinio režimo laikais, tiek Agotos pasparmėje, tiek kumecio dvaruose. Kiek skriaudų iškęs! — O kam sukies? Tik sudrebėdavo širdis, sukūsdavai dantis ir kentė...

—Na, dabar vėjo folk lapas, kad ir juos prikriepo.

—Dabar pasijutome žmonės esą. Štai gavome žemės, stato mums sodybas. Ir tai ne kokias bakutes, o muro namus, tvartus, kluoną. Sodybas turėsime, kaip reikiant. Atidirsime valstybei su procentais!

Tie valstiečiai kalba apie rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą jau ne kaip apie pirmieną, o kaip apie aiškiai žinomą prievolę kiekvieno darbo žmogaus, kuris prasykęs laisvą kelią į laisvą darbą ir kurybą, turi tik kelią sūprinti, lyginti sau ir tiems, kurie juo dar ateis.

—Mes — su tarybų valdžia, dėl to, kad Tarybų valdžia mes patys esame. Hinkome Liaudies Seimą—matai ką turime,—sako Sasnauskas, rodydamas į statomus trobesius.—Dabar rinkimės į TSRS Aukščiausiąją Tarybą, kad tuose namuose būtų gera gyventi, loje žemėje būtų lengva dirbti, kad tai ką dirbame patys naudotumėms.

Raudonoji Laiyno Studentai, Maskvoje, XXII Metų Sukaktuvėse.

Mironiškių Dvare

Žmonės Pasiryžę Darbu ir Kovai

Šiuo metu patekti į Mironiškių dvarą tikrai nelengvas uždavins. Buvusioji apskritys savivaldybė kelių taismo reikalu perdaug gauso nelaužė. Dėl to dabar prėsias ar važinuos iš plento į vieškelį sukdamas būk pasirošęs smukti į purvą iki pažastų.

Kad ir purvūn vieškelėliu, brenuda keturiais arkliais kinkytas vežimas su rąstais ir lentomis. Tai medžiaga Mironiškių dv. Garliavos valsč., grupinė sodybai.

Pavakariais ar šventadieniais per laukus į Mironiškes brenuda žmonės žirūti neręgėto negirdėto stebūko: kumeciams, nuomininkams ne tik žemės davė, bet ir trobas statė! Ne statys, o jau stato!

Buvęs Mironiškių dvaro po-

—Tarybų valdžia mus žmonėms padarė.—Pareiškia Celiesius.

—Ar mes dabar norėtume vėl supančiolais kumais tapiti?

Ir matyti, kad jie, kaip ir visi Tarybų Lietuvos darbo valstiečiai, dėdami uron balsavimo kortelė, su juo dės ir savo širdį, savo patikrintas viltis į gerą, šviesų, laimingą savo ir vaikų ateitį.

A. Stačionis. ("Tiesa")

nas Jasienskis, išgirdęs savo kumecio Titiriko džiaugsmą, kad gautame iš šio dvaro jo sklype pastatys ir trobas, su pašaipu taręs: "Nu, nu"...

Dabar Jasienskis atėidamas į dvarą ir pažūrėjęs į statomus buvusiems jo kumeciams pastatus surinkęs: "Nu, nu-uu!"

Zodžiai tie patys, tik jų turinys labai kitas...

Valdžios pažadais pažadais neliko. Žmonės akivaizdžiai pamatė, kad socialistinės vyriausybės, pačių darbo žmonių vyriausybės žodį nealsėjama skia darbas. Ir tai jiems smūkis! Ie kokias nuotaikas, kurių jie žodžiais ne pasakyti nemoka.

Ponas Jasienskis savo Mironiškių dvaru per daug nesurūpino, kad dėl to, kad turėjo dar kitą kažkur Kainsidorų apskrityje, o Mironiškes pirkto pirkto pastatinius tur būti, atliekama pinigėliui investuoti. Visi dvaro pastatai buvo kaž kokios apipuvusios pašūres, į žemę susmegę barakai; beje, tvartas vis dėl to buvo geresnis už kumetyus, kuriame šuto ir puvo keturios kumecių vaikings šeimynos. Tik pasakintais metais Jasienskis pasistatė gerą tvartą ir sau nedidelį namą gyventi.

Laukų darbai buvo taip tvarkingi, turimi kad būtų į ką žmonėms pirštu padoryti: "Va, kaip nereikia žemę dirbti." Dalis kumecio dirvonavo, o ir iš nedirvonuojančios menka našu tebuvo, nors žemė gera.

Siemet iš 7 ha sėto ploto priplovė tik 15 kapų. Ir tu pačių grūdai kaip spalniai. Stėbūklas!—Sako Kėvalas, 11 vaikų tėvas, netoli nuomavęs 6 ha ūkėlį, o dabar Mironiškių dvaro žemėje gavęs gražų 6 ha sklypą.

Zodžiu, matyti, kad ponui Jasienskiui žemė nebuvo labai brangi. "Žemė maitintoja" jam buvo tik metafora, nes jis, turėdamas dar kitą dvarą, daugiau žiūrėję, tarnavo Kaune, pelningose lenkų ponų kaimėse organizacijose.

Dabar pono Jasienskio Kainsidoriški dvaras suvalstybinas tarybiniam ūkiui, o Mironiškes jam palikta 30 ha. Kita žemė (buvo 80 ha) atiduota bežemiams, kumeciams jos pridėta aplinkė mažžemiams.

Prie buvo dvaro suprojektuota grupinė sodyba 6 naujakuriams: buv. kumeciams A. Titirikiui, J. Jurkevičiui, P. Garunkščiui ir J. Vilkauskui, ir buv. smulkiems nuomininkams Kėvalui ir Steponavičiui. Prie

pat keliuko į Tabariškes, greta buv. dvaro pastatų atžymėtos sodybos. Pirmajame, kraštiniame A. Titiriko sklype pastatai jau ir statomi. Trūsia darbininkai rėdami gyvenamojo namo sienas, liedami tvartai ir kluonui cementinius pamatus.

Titirikas ir Garunkštis ariava sklypus. Kėvalas su dukrele atvykęs rankioja bulves iš ariamos bulvienuos. Čia pat stovi vežimėlis, o įseno virpa žila, mažiukė, kaip katė, suvargusi kumelaitė.

—Ir gyvenimas buvo... — Aisidosta Garunkštis. — Jau buvo mums pakinkai uždėti, bereikėjo tik įkinkyti ir numis atėti. 15 metų dirbau dvaruose, prisivalgiav tuos duonus va iki to... Nebemielas buvo pasidaręs ir gyvenimas.

—O Jėzau, kaip dabar gerai! — Surinka Kėvalas. — Gavome žemės, leido mumske samanas rautis ir šakas rinkiti nemokamai, dar štai ir trobesius pastato! Tai valdžia, visų valdžių valdžia!

Kėvalo šeimyna laukė žemės, kaip saulės ir mažiukė Kastulė po kelius kartus per dieną klausinėdavo: "Tėte, kada tau Stalinas duos žemės?" Garunkščio 3 metų berniukas žiūrėdavo pro langą ar išbėgęs stypsodavo prie kello, laukė. Jam rodesi, kad atvažiuos Stalinas didžiuliu vežimu ir atveš raštą didumo, kaip durys. Pašauks jo tėvą ir pasakys: "Garunkšči, šie tau raštą, kad žemės gauti." Tėvas pasims raštą ant pečių, įsėjęs į kambarį ir pastatys už spintos, kad kas to rašto neįplėštų. Ir tuoj bėgs savo žemės atė...

Dalykas įvyko daug paprasčiau ir raštas nebuvo durų didumo, bet ta popieriaus sklautele tvirtė už pačius didžiausius, smalkinčius antspaudimos pergamentus. Tai žino Mironiškių naujakuriai ir visi dbar valstiečiai.

Ir Kėvalai, Garunkščiai, Titirikai eis prie uru, už į kiekvieną tarybinį darbą, pagaliau, jei reikės, eis ir kautyinį lauką, kad visa Tarybų Lietuva sodas pražystų, kad visiems darbo žmonėms joje būtų gera ir laiminga gyventi.

Tabariškėse, mokykloje nuolat susirenka darbo žmonės. Kėvalas, Garunkštis, Titirikas, Jurkevičius, Vilkauskas ir kiti dešimties ir šimtai susirenka pasikalbėti, pasitarti, kaip uoliau ir aktingiau dalyvauti tuose žygiuose, kuriuose tarybų valdžia darbo žmonėms skiria tiek vaidmens, tiek galimumų!

—Nu, dabar rinkime ir savo atstovus į visos Sąjungos Aukščiausią Tarybą. — Praneša kaip naujieną Titirikas. — Dabar jau kitap rinkime. Į Seimą kai rinkome, tai dar ir šį pamanėme ir... Tiek viso-

kių rinkimų būdavo, o mums gyvenimas vistiek likdavo, kaip kempė. Pasirodo. Liaudies Seinus kitoks! Turime ir žemės, turėsime trobesius, turėsime gyvenimą. Dabar jau žinome, kam rinkime.—Priduria Kėvalas. — Turiu 11 vaikų. Visi sveiki, auga. Pirštis išdirbsime gautąją žemę,—kiekvienamė kampleje nors agonaus sėk. Tai va, ir rinkime, kad šiuos purvynus dvarais galėtume paversti, kad sodoose, pakelėse medžiai išaugtų kaip pony parkuose. Pamatysi, kas čia bus po metų, o po kokių 5 metų!...

—Pamatysi! — Pažadama pritarė Kėvalui ir kiti jo kaimynai.

Kažkaip prisiminė legendinio raudonosios kariuomenės didvyrio pilietinio karo metais Ščorso svajonės prieš dielės, krovinas kautynes su baltaisiais kaž kur Ukrainos stepėse. Ščorosas pasakojo kovojams kaip regėjimą, kaip viziją apie žydintuosius soduose skendancius miestus, apie didžiules laisvo žmogaus sukurtas milžiniškas įmones, kuriose darbininkas dirbs su džiaugsmu, laimingų jausdamasis. Kovotojai, Ščorso paveikti, žvelgė iš purvinų apkausių ir priekį ir jiems vadenositų miestų apybraižose, didžiuliu spindinčiu namų čiurkiai, nors jie žinojo, kad priekyje toli nuogos stepės, be to, pilnos mirtį nesančių priešu... Kovotojai čjo, kovėsi ir laimėjo. Ir Ščorso svajotieji žydintieji miestai, milžiniškos įmonės laimė teikiančios žmonėms Tarybų Sąjungoje jau lapo tikrove.

Ir Kėvalai, Garunkščiai, Titirikai eis prie uru, už į kiekvieną tarybinį darbą, pagaliau, jei reikės, eis ir kautyinį lauką, kad visa Tarybų Lietuva sodas pražystų, kad visiems darbo žmonėms joje būtų gera ir laiminga gyventi.

P. Siliakis.

NESITIKĖJO TURĖTI SAVO ŽEMES

Žemas, Alytaus apskr.—Apilankiu žemės gavusį valstietį Juozą Černių. Žemės gavo 7 hektarus buv. H. Geištoro dvarė, Verhyliškų km., Jėzno val., Alytaus apskr.

—Savo žemės neturėjęs niekados,—pasakoja Černius. Dirbau žemę kitiems, nuomodamas bei indamas iš pūšės.

Kiek vargo, kiek rūpėjęs ir sielvarto teko pergyventi! Mes esame 8 asmenų šeima. Vaikai maži. Dirbau vienas. Taip vargau 20 metų.

—Ar savo žemės tikėjotės kada nors turėti? Smetonai smaugiant valstiečius, ir svajoti apie tai nustoja. Pažūrėjęs į mažus vaikūčius ir pagalvojus, kad ir jie visą savo gyvenimą turės krevinai dirbti kitiems,—verkti norėdavosi.

Visa šeima, ypač Černiaus žmona, labai džiaugiasi žeme. Ji su asaromis kalba: —Mes niekad to nesitikėjome. Mes nežinojom, kad yra tokia valdžia, kuri biednam menkam žmogui duotų žemės dovanai. Visiškai nieko nežinojom, nežinojom, kad tokia valdžia yra. Tokiai valdžiai, kad pareikalautų, viską atiduotų. Atiduotų ir šią vaiką,—ji parodė ant rankų laikomą mažą sūnelį. Ji tarsi kalbėjo su tikru džiaugsmu ir nuosirdumu. Ji maži mokytą kainuo moterėčė. Ji dar negali įsivaizduoti, kad toji žemė ištikrų į atiduota jiems amžinam naudojimui.

—Ar ištikrų jau visai dovanų? Ar neaišms? ... Man patinkins, kad jie tapo amžiniais jos šeiminkais, ji paprašė mane padėkoti už jų.

Parašyk laikraščiui, kad mes su asaromis dėkojame už žemę, dėkojam Didžiajam Staliniui už išvadavimą, už atnešimą šviesaus rytojaus...

Gautoji žemė—dirvonai. Ne užsėti nei pėdos. Matyt, kaip "ponas" jų dirbo.

—Mes pasiryžę tą žemelį nuogomis rankomis išpurtinėti. Bet to nereikės: turim gyvulus ir įrankius. Tik, kad trobesius sutirsintys,—kalba šeiminkas.

Dabar Černius tebedirba iš pūšės 30 hektarų ūkį, bet skuba apatiti ir savo žemę. Abu ūkius apdirbti galvoja ir kitus metus, kol pasibaigs sutartis. Nori pasigaminti sėklas kitiems metams. Užsėti siemet žiemkenčių nespėjo.

Džiaugiasi buvęs bežemis Černius skiriamas trobesiams pašalpa. Į gyvenimą jis eina su dideliu džiaugsmu ir šviesiausiomis viltimis.

—Kitiems žemę gerai įdirbdavau. Sau dirbsiu dar geriau, dirbsiu su džiaugsmu ir dėkosiui žemę davusiems,—sako Černius.

—Aš gavau žemės. Tačiau patentinkimas Tarybų valdžia nevien dėl to. Valstiečiai apsaugoti nuo spekuliantų. Jiems duotos geriausios sąlygos dirbti ir sočiai gyventi. To viso nepastebėti gali tik bepročiai arba akli smetonlatėnai,—haigė Juozas Černius.

Tanųs rudens vakarą grįžti namo. Matau atities vaizdus: dvarų dirvonuose žydintias, gražias mažžemutes bei bežemių sodybas—grupinius kaimelius, su skaitlyklomis, radiju.

J. Deltuva.

Londono šeiminkėms pirmiau negu gauti nusipirkti maisto, turi kortelėn įrodyti krautvėninkui, kad jos niekur kitur nėra jo perkiosios ir kad maistas būtinais reikalingas jų šeimoms.

John Graber Garage

809 West 32nd Street Chicago

Taisau automobilius, trokus. Darbu garantuoju. Kas tik reikalinga del auto pataisymo, atlieku visoki darbu. Kreipkitės.

Res. Phone Victory 2223 Bus. Phone Calumet 7988

INTERNATIONAL LIQUOR CO.

6246-48 S. California Chicago, Ill.

Lietuvių didžiausias degtinės ir vyno sandėlis. Užliuko geriausių amerikoniškų ir importuotų degtinę.

Reikalaukite jųs tavernui Sunny Boy, 4 metų senumo, Kentucky degtinės, Turtinga, švelni ir labai puiki degtinė Taipgi reikalaukite lietuviško Krupniko.

PARDUODAME TIKTAI TAVERNAMS Mūsų Valandos nuo 9 iki 5 Užsakymai išvežiami sekancią dieną.

FRANK VIZGARD

Laiškas iš Lietuvos

Gavau laišką nuo Adolfo Narkevičiaus, kuris gyvena Karsakiškio baldnytkaimy, Panevėžio apskr. Laiškas yra keli domūs dalykai.

Narkevičius labai gerai pažystu ir žinau jų gyvenimą. Adolfas tėvas neturėjo žemės, gyvenimą darydavo dirbdamas padieniais pas ukinkinius vasaros laiku, o žiemą eidavo miško kiršti. Taip ir gyveno visą laiką, ir užaugino savo šeimyną.

Vyresnysis sūnus Narkevičius atvyko į Ameriką ir gražiai gyvena Chicagoje. Gį Adolfas pasiliko Lietuvoje.

Jis savo laiške rašo sekama:

"Kaip atėjo Raudonoji Armija, tai ir aš gavau žemės 6 hektarus. Visą žemę atėmė nuo Karsakiškio klebono ir išdalino bežemiams. Ir aš gavau klebono žemės dalį. Dabar reikės medžiagos pasistatyti grįžiai. Yra buržuazijos, kuriai nepatinka tokia valdžia. Tavo broliai yra sveiki ir linksmi. Pamotė gyvena pas sūnų Benediktą.

Kitą sykį daugiau parašysiu.

Su pagarba jusų draugas
A. Narkevičius,
M. Z.

Šis Kunigėlis Mano, Dar prie Smetonos Tebegyvenęs

Alytus. — Pil. skarmulis Kostas, Alytuje, susitokė civiliskai, metrikacijos skyriui. Del jauniosios pagėdavo, nuėjo ir į bažnyčią. Lūdininkai, kad skarmulis Kostas vedęs civiliskai, buvo du.

Nors metrikacijos skyriaus akte buvo parašyta, kad minėti smensys susitokė civiliskai, bet Alytaus II klebonas tuo akto netikėjo, sako: "nesvarbu, kad metrikacijos skyriui susitokė; civiliskai gali vienas dieną susitokti, o ant rytojais kalbėjimo eit — ir reikalavo dar 2-į lūdininkų, — ir tokių, kurie tiki į dievą.

Rinkevičius Bronius, kaip lūdininkas, pradėjo aiškinti, kad yra aktas iš metrikacijos skyriaus, tai ir visa atsakomybė krinta tik metrikacijos skyriui, be to, juk yra du lūdininkai. Bet klebonas sako: "Tokiems lūdininkams, kurie netiki dievu, aš netikiu ir visai jų nepažystu." Ir dar pridūrė, — "tokie, kurie netiki dievu, tik galvas gatvėje doriems žmonėms skaldo."

Lūdininkus klebonas išlaikė virš 2-į valandų, klausinėdamas įvairiausių dalykų iš tikybės, ir aiškindamas "šventą raštą" ir jo "tiesas."

Algirdas Valavičius.

Laiškas iš Columbus, Ohio

Sausio 15, 1941.

Gerbiameji: Man ypatingai malonu skaityti jusų "Vilnių." Šio laikraščio visapusiškai raštai rodo jusų kolektyvo atsidavimą tam atsakingam ir garbingam darbui.

Nesenai gavau oro paštu laišką iš Lietuvos. Sesuo, kuri daktaruoja Leipalingėse, rašo, kad neseniai buvo Kaune; gyvenimas ten verda; žmonių masės apimtos darbo entuziazmu. Valstybės Teatre nauji perstatymai. Balletas rodo "Krasnyj Mak" — šito vaidinimo dailiškumas sudaro tikrą garbę jaunoms Lietuvos baleto jėgoms. Teatras pasidarė prieinamas plačiajai visuomenei ir salė visuomet perpildyta.

Prie progos noriu atkreipti jusų dėmesio į pakartotinai įsibrovusią klaidą (sausio 9 ir 11 d.), būtent, Lenino vardas Vladimir ilijič vietoj atspausdinta "Nicholai."

Kas gero pas jus? Linkniujms viso gero. A. Dembo.

Naujas Džiaugsmas Sklinda per Žemaitijos Kaimus

Tešiai. — Valsiečiai su dideliu susidomėjimu skaitė apie rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą.

Pasiruošimas Žemaitijos kaimuose rinkimams prasidėjo lapkričio 12 d. Nemažai prie rinkimų nus ruošs prisideda ir Komjaunimas, kuris savo apylinkėje veda plačią rinkiminių propagandą, aiškindamas apie rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą.

Valsiečiai supranta, kad šie rinkimai nei mažą dalė neprikysta smetoniniam, neva seimui, rinkimams. Smetoninio seimui nariais galėjo būti ne jaunesni, kaip 30 metų ir tai tik "kilmingos" giminės. Rinkikais galėjo būti nejaunesni kaip 21 metų. Valsiečiai supranta, kad nors rinkiti atstovus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą niekas jų vartų nevarys; bet tai yra valsiečių pareiga, kurią garbingai uždėjo 193 milijonų darbo žmonių Socialistinė Tėvynė, atnešusi brangią laisvę. Valsiečiai pasiryžę rinkti geriausius handies sūnus, labiausiai atsidavusius liaudžiai ir pasaulio taity darbo žmonių genijams Leninui-Stalinui.

Darbo žmonės nekantriai laukia tos dienos, kada žengs į rinkimus ir atiduos balsą už geriausius savo sūnus ir dukras.

Vyt. Šadauskas.

Massachusetts Lietuvių Judėjimas

Profesionalai Biznieriai ir Darbininkai Bendrai Darbuojasi.

Atlaikyta visa eilė svarbių susirinkimų, kad paruoštį programą pažangųjų lietuvių organizacijų veikimui. Pasitarimuose dalyvavo ministris B. F. Kubilius, Dr. J. F. Borisas, adv. Peter Simonis ir biznieriai — Antanas Kupstys, S. Zavis ir K. Barcienė. Nuo darbininkų organizacijų buvo: J. Yeskevičius iš Hudson, J. Grybas iš Norwood, J. M. Lukas iš Worcester, J. Burbas iš So. Boston, Mass., M. K. Bolys iš So. Boston, ir keletas kitų. Visi bendrai ir draugiškai parupino kultūriniam darbui programui veiklos deklaraciją, kuri už poros savačių bus paskelbta spaudoje. Pažangųjų Lietuvių Tarybos vardu bus atidarytas radijo pusvalandis, kurio programai pasieks visus Naujosios Anglijos kampsus.

Šį radio pusvalandį atidarom ne del biznio ir ne del privatinio pelno, bet del lietuvių kultūros kėlimo. Yra numatoma, kad iš pusės valandos laiko bus skiriama dešimts minučių del skėlbimų, o 20 minučių dainom ir muzikai. Pradžiai bus reikalinga nuo organizacijų ir pavienių žmonių aukų, bet vėliau, manom, galėsim verstis saviame. Radijo bus pradėtas vasario 23 d., 1941 m., 9 valandų ryte, iki 9:30 val. Aiškintoju bus

Nacionalė Vartotojų Lyga svarsto kaip apsaugoti darbininkus nuo išnaudojimo, kurio trūstai grėbiai iškeldami kainas, aiškindamiesi, kad dabar "nenormalūs laikai". Lygos konvencija įvyko New Jerke, šio mėnesio 11 dieną.

Padėkos Žodis

Marylando valstijos sanatorijoje esame patalpinti tiktai džiava (T. B.) sergą ligoniai. O ta liga yra ilga ir retam pagydoma.

Mūsų sanatorija yra toli nuo miestų, ant aukšto kalno. Arčiausias miestas yra Baltimoro, kuri randasi už 70 mylių.

Sanatorijoje randasi apie 600 džiavoninkų ligonių, visokių tautų ir pažiūrų, išskyrus žydus ir negrus. Lietuvių yra 12 — virš 10, motery 2. Ligoninė palapinti silpnės ligonių, o kurie tvirtesni, tai randasi taip vadinamuose "sheekese", kurios yra tik nuo lietaus pastogės. Tai jose mes turime gulėti kaip šuneliai ant lauko ir šalčio, kur mus žiaurus vėjas nemaloniai glosto iš visų pusių. Daktarai sako, kad del mūsų ligos tyras oras reikalingas. Tai mes tik tuomi tyru oru ir gydome.

Be to, čia yra nemaža ligoninė, kurioje palapinti vaikėdai, kurių čia yra apie 80 abiejų lyčių. Ligoninė yra ir vaikų mokykla. Turime ir bažnyčią, kurioje skėmbianis maldauninkai maldžiasi. Atvažiuoja katalikų ir protestonų kunigai, kurie visgi myli pasikolectuoti ir nuo ligonių pasiskutinus centus.

Skėmbianis žionai iš Baltimorės atvažiuoja busas, tai visi susirenkame į pasitikti, mes jame atvyksta ligonių lankytojai. Bet kai kurie nesulaukė lankytojų grįžta atgal labai nusiminę.

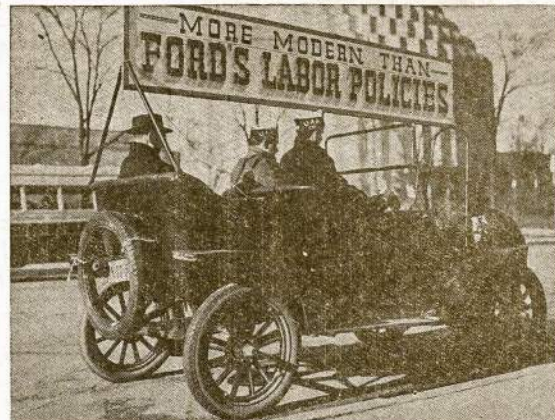
Nors valgti ir guolį mes gyvename veltai, bet drapanas ir kitus reikalingiausius dalykėlius turime savus turėti. Bet kur jų įsigyti tiems, kurie neturi gimičių, draugų nei prietelių? O pinigų neturime. Dabar žiemos laikai kai kuriems mums labai reikalingos šiltesnės drapanos. Bet neturėdami kuo nusipirkti, turime dantis sukandę lenkti. Tyru drapanų krautuvė, kurioj

Jonas Sestavickas, pirmas tenoras Vyru Choro, jau sveiksta ir tuojan žada ateiti dainuoti. Dabar įsiai labai reikalingas. Visi choristai jo laukiame.

žvalgias.

MOTERYS PRIESINGOS KARUI

Washingtonas, sausio 16. — Jei 2,000,000 narių General Federation of Women's Clubs (Motery Klubių Generalės Federacijos) galėtų balsuoti, jos balsuotų prieš karą, sako Mrs. F. H. Clusen, tos Federacijos viršininkė.

Fordo "modelis" 1914 metų esąs daug modernėskesnis už jo atsinėsimą linkui darbininkų. Šis "modelis" aną dieną demonstruotas Dearborno gatvėse.

San Francisco, Cal.

San Francisco-Oakland Newspaper Guild lokalo susirinkime, kuris buvo nepaprastai skaitlingas, gildijos nariai laikraštiniškai užgėrė naujįjį kontraktą.

Naujasis kontraktas liečia 700 redaktorių ir penkių laikraščių kompanijas, būtent, The San Francisco Chronicle, News, Examiner, Call-Bulletin ir The Oakland Enquirer.

Naujasis kontraktas užtikrina darbininkams unijines sąlygas, padidina uždarbius ir panaikina pornai pasirašytį nepalančių darbininkams kontraktą.

Naujasis kontraktas taipju užtikrina teises ty darbininkų, kurie būsį pašaukti karinėm prievolan.

Nors čia mūs nedidelis lietuvių skaičius, bet mes tarp savęs draugiškai sutinkame, tankiai susiję pasikalbame, pasidaliname mintimis. Jei kuris kokį dalykėlį iš kur gauname, tai tarp savęs holiškai dalinamės. Nėraai sunkios gyvenimo sąlygos vieną cigarete visi dalinamės. Pareina mums trys laikraščiai — "Laisvė", "Kelvis" ir "Darbininkų". Dienrašius "Laisvė" yra mūsų myliniausias. Kai kurie draugai mums pristinė visokių knygų, kurias mes tarp savęs dalinamės ir su pasigėrėjimu skaitome. Turime vilį, kad mums ir daugiau literatūros prisig. Labai prašytumėm savo brolių lietuvių išleisti savo ranką, atsiųsti literatūros, nors laikėliais mums aplynkyl. Sirdingai prašome ir pinigėtikos pagelbos.

Mes lietuvių ligoninai širdingai dėkavojame LDS 160 kuopai, Pittsburgh, Pa., kuri paaukojo mokyklai klubui, kurio vardu H. Kairienė pristinė \$2. Taipgi ačiu LDS 55 kuopai, Cleveland, Ohio, kurios pirm. S. K. Mazan pristinė \$4.17. Tas aukas pasidalinę susipirkome kas po porą panekečių, kas pasidėjo čeverkyti puspažūius, kas nusipirko mūlo ir kitų reikmenų. O rūkoriai pirmiausia pasipirko tabako. Taipgi pasipirkom rašomos popieros ir stampų.

Labai ūčiu už tas aukas. Tikimės, jās, draugai, ir toliau nepamiršite mūsų. Suteiksite mums pagelbos, kad galėtume ir storesnių drapanų įsigyti.

Peter Yankus, State Sanatorium, Maryland Paw, 6.

SEKA FRANCUZŲ LAIVĄ

Montevideo. — Anglijos karo laivais seka Francuzijos prekinį laivą Mendoza Urugvajaus pakraščiu. Nori pasiekti, bet negali to daryti nesulaukę šalies vandenys.

Tautybių Tarybą labai nudžugo.

Valsiečiams pagėdaujant, Sveikšenoje įvyko jau 3 priesirkininiai milingai, į kuriuos susiplaukė nemaža valsiečių. Milingose nagrinėjami "Nuostatai apie rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą" ir varoma agitacija už VKP (b), ir Komunistinės Jaunimo Sąjungos išstatytus į TSRS Aukščiausios Tarybos deputatus, už kuriuos valsiečiai ir žada balsuoti.

Tokius priesirkininius milingus reikia surošti kiekvienam didesniame kaime.

K. J. Jucius.

Valstiečių Bendri Vakarojimai

Kuliai, Rokiskio apskr. — Rudens metu Kulių apieilinkės valsiečių tarpe yra prigijus graži tradicija daryti bendrus vakarojimus. Labai gražu, kad valsiečiai, apsidirę kasdieninius darbus, susirenka pas valsietį, turinį radiją ir klausosi žinių. Be to, dar pasiskaito laikraščius ir gvilvena šiu dienų aktualiuosius klausimus.

P. Kuzma.

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill.

Garantuoja Kolybe, Ivarimurą ir Produktus Savo Įstaigose

RESTAURANE

Sveika, Švari, Rusiška-Amerietiška Virtuvė. (VALGYKLOJ) rikoniška Virtuvė. Kainos žemos.

1628 W. Division Street Tel. Humboldt 4044

Mėsos ir Groserio Krautuvė

Viskita Mėsa — Pankūtena 2051 W. Division Street PRIMAM ORDERUIS Pokilimas, Parengiamas ir Panašiai Tel. Brunswick 9468

Kaip Valsiečiai Ruosiasi Rinkimams

Sveikšna, Tauragės apskr. — Valsiečiai sužinoję, kad sausio mėn. 12 dieną bus rinkimai į Aukščiausiąją TSRS Tarybą ir

Autorizuota Agentūra

PACKARD-CHRYSLER-PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES

3451 Archer Avenue 4030 Archer Avenue Phone: VIRginia 1515

Phone: Virginia 9493 Moterim: Seredomis

PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20 metų rupinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška.

Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations. 1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

'VILNIES' VAJUS PASIBAIGE

PERNYKSTIS VAJUS SUMUSTA VIRŠ 4.000 PUNKTŲ
 Ir naujų daugiau gauta ir senų daugiau panaujinta.
 Pirma dovana tenka L.L.D 86 kuopai.
 Antra laimi detroitiečiai Vasiliauskas ir Budginienė.
 Nedvras trečias.
 Paskui sekė St. Juška su Sakaliene, Jagruinas ir kiiti.
 Štai kaip stovi vadininkai šios eilės:

	Punktų
L.L.D 86 kp., Northside	5.404
J. Vasiliauskas ir M. Budginienė, Detroit	3.713
J. Nedvar, Chicago	3.106
St. Juška ir Sakaliene, Chicago	2.874
H. Jagruinas	2.652
F. Abekas ir Bendokaitis	1.962
P. J. Puodžiūnas, Chicago	1.363
L. Bieliauskas, Chicago	1.268
A. Dauška, Grand Rapids, Mich.	1.207
M. Padoksis ir Smitreivičienė, Detroit	1.016
J. Urbonas, Chicago	908
J. Mažeika	768
M. Kiklėnienė, Springfield, Ill.	716
P. Luy, Cicero	716
M. Valenta, Cleveland, Ohio	696
K. Lavdanskas, Rockford, Ill.	653
J. Gugas ir K. Lūtvinas, Detroit	600
P. Sprindis, Kenosha, Wis.	545
Pauk Kurluis, Cleveland	408
K. P. Jokubaitis, Westville, Ill.	380
A. Vaicekuskas, Maywood	332
J. Rubas, Middlefield, O.	294
Tamas Dubalskis, Chicago	281
P. J. Martin, Pittsburgh, Pa.	282
A. Mikėlionis, Gary, Ind.	272
J. Paulauskas, Waukegan	240
M. Giržiuviene, Collinsville, Ill.	203
Wm. Mitchell, Bend, Ill.	185
Mažekienė ir Dominaitis, Cleveland	180
L.L.D 218 kp., Scottville, Mich.	164
J. S. Skerston, St. Louis, Mo.	154
P. Barpsis, Chicago, Ill.	140
S. Pečiulienė, Sheboygan, Wis.	136
K. Valaika, Cleveland	124
L.L.D 49 kp., E. St. Louis, Ill.	124
K. Steponavičius, Chicago	106
J. Žirgulis, Rochester, N. Y.	96
P. Gelgudzas, Chicago	91
T. M. Russ, Grand Rapids, Mich.	88
J. Mockaitis, Spring Valley, Ill.	87
J. Jukelis, Roseland, Ill.	86
L.L.D 131 kp., Saginaw, Mich.	84
Eva Simanas, Cleveland	74
P. Mikulinskas, Chicago	70
F. Wilkas, Wilmerding, Pa.	66
K. Alvinas, Detroit	62
P. Kleivackis, Kewanee, Ill.	62
A. Sabaleškis, Spencer, Mass.	62
A. Kilmas, Hartford, Conn.	62
E. Baltušis, Seattle, Wash.	60
Chas. Kiellis, Racine, Wis.	60
P. Plungis, Cleveland, O.	44
K. Kaulinis	42
S. Gavrilovich, Benton Harbor, Mich.	42
A. Brazaitis, Zeigler, Ill.	42
T. Vatilonis, Dowagiac, Mich.	40
V. Smailienė, Royal Oak, Mich.	40
F. Beržanskas, Cudahy, Wis.	40
A. Dapšis, Detroit	40
J. Urbonas, Portland, Ore.	40
T. Kreivėnas, Pocatohas, Ill.	40
J. M. Karsonas, Lowell, Mass.	22
A. Matulevičius, Jersey City, N. J.	22
A. Bubelis, Kenosha, Wis.	22
J. Stupur, Portland, Ore.	20
Per "Vilnies" raišting	5.316
Viso:	41.094

Vajaus platusis analizas bus padarytas vėliau.

WILLKIE Į ANGLIJĄ

New York. — Wendell Willkie, buvęs republikonų prezidentinis kandidatas, pasisakęs už rėmimą Rooseveltui planu, vyksta į Anglijon.

STREIKUOJA STUDENTAI

Tuskegee, Ala. — Keletas šimčių Tuskegee Instituto (negrų) studentų, kurie streikuoja prieš prastą maitiną, bus suspenduoti.

LIETUVIŲ VIEŠA RADIO TRANSLIACIJA
 Visi kviečiami Atsilankyti
į William A. Lewis
 Sekmad. Radio Programa "Ar Norit Pinigų"
 VEDEJAS
 Att. Whitney Tarutis, The Voice of Lewis
Šį Sekmadienį, Sausio 19 d., 11 val. ryte
 Bus Radio Programa "AR NORIT PINIGŲ"
 Programa Bus Dvodama iš DARIUSO GIRENO
American Legion Memorial Svetainės
 4416 S. Western Ave., per "Remote Control"
 iš W. G. E. S. Stoties
 Visus kviečiamas atsilankyti ne vėliau kaip 10 val. Ryto ir turisie progos
 rasti pinigų. **ĮANGA VES!**
NEPAPRASTAI! NEGIRDĖTASI! STEBĖTINAS!!!
\$5- \$4.44 Suknelių Išpardavimas \$4.44 - \$5
 Iškilni iškilni specialii William A. Lewis Krautuvės pranešima
 "AR NORIT PINIGŲ" radio programa, kur girdėsite milijonai,
 stebėtina, elegantiški ir brangūs suknelių išpardavimą tik už \$4.44.

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Ketvirt. Prasidės Lewistowniečių Teismas

Keturių parauš rinkėjų areštuotų pereiną vasarą Lewistown, Ill., teismas prasidės ketvirtadienį, sausio 23 d. Areštavus tuos žmones už lapelių dalinimą ir parauš rinkimą. Juos įkalino be jokios teisės valstijos prokuroras. Vienok iki šiai dienai jų nebaisiga ir areštuoti žmonės kankinami.
 Kiek griežti, daugelis organizacijų pasiuntė telegramus reikalaujant valstijos prokurorui George Barrett, kad palisutuotų areštuotus.
 Pirmadienio vakare Midland viesbuty, 72 West Adams st., įvyks mitingas, kurį saukia Tarpautinis Darbininkų Apsigynimas tuo reikalu.

Suvalkiečių Choro Linksmybių Vakarėlis

Sausio 10 d. Budrio salėje po choro pamokų įvyko pasilinksminimo vakarėlis. Vakarėlis buvo surengtas vardin Urnežio. Trys muzikantai griežė. Choristai ir artistai raišting suplojo vakarėlio iniciatoriui.
 Choro pirmininkas J. Nedvrasas gėrėjosi, kad choras žymiai padikėjo. Visi dalyviai gėrėjosi, linksminosi ir žaidė ratelius.
 Šokių ir žaidimo pertraukose, visi gavo progos arčiau susipažinti su choro mokytoja Sonia Pipraitė. Choristai entuziastiškai, turėdami gerą mokytoją, žaistių instruktorę ir smagią šokėją.
 Suvalkiečių choras rengiasi prie Suvalkiečių Draugijos 2 metų sukaktuvių parengimo, kuris įvyks 26 dieni šio mėnesio, West Side Hall, 2241 W. 23rd Place. Musų choras lavinasi, kaip geriau pasirodyti programo pildyme. Svetainės darys bus atdaros 3:30 val., vaidinimas prasidės 5 val. vakare.
 Artistai ir dainininkai prašomi visi dalyvauti pamokose, kurios įvyks penktadieniais ir šeštadieniais, 7:30 val. vakare, Budrio salėje, 2710 W. 59th st.
 Sekmadienį musų choras dainuos Brighton Parko Motery Klubo pamokose. Visi choristai bukite Marquette Hall, 6008 S. Western ave. Programo pradžia 5 val. vakare.
 Korespondentė
 Ona Švirnikienė.

Chicagos Kraučių Padėtis

30 Metų Sukaktuvės
 Kraučių padėtis dabartinio laiku bloga. Darbo mažai. Apart to, kraučiai algos menkos. Keletą metų atgal galėjo pakalbėti su "finišerkom", rankovių durėjas arba prosytojaus. Jie ta da išdirbo pilną savaitę ir puslankis algas turėjo. Šiandien pakalbė su jais, tai visai kitą ką pasakys.
 Perkeičiant siuvimo formą algos likos numuštios iki kaulo. Na, o jai kraučiai dirba tik po dalį dienos, tai badas jau dieni. Bedarbės pašalų nedarbo laike jau nekuri išėmė, nes buvo ilgas stekas, tai dabar jau didesni bėda.
 Unijos prezidentas Hillmanas prisipakė prie Roosevelt karo lovio, o kraučius visai pamiršo. Hillmanas saukia, kad kraučiai pasiauokutų diena. Gompersas taipgi saukė perėjo karo metu, net lauzėdavo darbininkų streikus. O dabar Hillmanas padeda milijonieriam smaugti darbininkus. Hillmanas pats nenori pasiauokuti dėl karo. Jis pasiekė sau metinę algą nuo \$7,500 iki \$12,000. O kiek jis gauna iš karo departamento, tai tik jis žino.
 Dabar musų unija rengiasi apvaikiuoti 30 metų jubiliejui. Čia Chicagaj hilmaniniai rengia puotą. Už ką? Ar už tai, kad jis muvare kraučių algas iki murgiauto kaulo?
 —Kraučiuokas.

Sekmadienį Liet. Taut. Kapinių Susirinkimas

Lietuvių Tautišky Kapinių lotų savininkų ir organizacijų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį. Visų lotų savininkų ir organizacijų atstovų pareiga susirinkime dalyvauti.
 Šiame susirinkime bus išduoti raportai iš pernykčių iskitimų kapų puosimo dienoj ir pikniko. Taipgi rinks komitetą atnacinę iskitimų surengimui.
 Kaip jau yra žinoma, musų organizacijos, tai trustistų prezidentas gerbiamaš Matas Lubinas mirė. Su gileščiu teks be jo imti Lietuvių Tautišky Kapinių darbus vykinti.
 Susirinkimas įvyks Lietuvių Centre, 3133 S. Halsted St. Pradžia 1 val. po pietų. —M. D.

Gamina Prieš Streikus Bilių

Nori praversti įstatymą kištis į unijų dalykus.
 Ponas R. M. Woodward iš 29to legislatyvio distriktu, ruošia bilių prieš streikus. Legislaturas atstovas, kuris su biliaus projektu tuoj vyksias į Springfield, veikia komercijos susivienijimo ir fabrikuoti įlakoje. Jis gamina bilių, kuris uždraustu streikus gamyboj ką nors bendro turinčioji su federale valdzia, su valstijos valdzia bei miesto valdzia. Bilių pasiulyšius legislaturai sausio 29 d.
 Kadangi dabar karinė padėtis ir vedama kvaitulingas apsigynimo programos, tai beveik visos gamybos turi bendro su valdzios užsakymais.
 Ponas Woodward tuo nepasitenkina, kad jį bilius patapes įstatymu uždraustu darbininkam streikuoti, bet jis įveda į tą bilių proviziją, kur reikalauja, kad unijoj neužimty jokios vietos ne pilietis. Taipgi, kad unijos viršininkai galėtų buti tik asmenys išbuvy unijoj tris metus.
 Vadinasi, kur nėra unijos ir darbininkai nori įkurti naują skyrių, tai jie to daryti neturėtų teisės, nes visi lotų nauji unijos nariai, nėra viršininko.
 Žodžiu, jeigu šiai fabrikuoti ir bankininkų sumanytas bilius patapyti įstatymu, tai ne tik darbininkam užgintų streikuoti, bet užgintų ir organizuoti į unij.

Ant jasy paliepimo mūs tiksias dooti jums geriausiaj patarnavim ir ANGLI West Kentuck Egg \$7.70 Frank. County Egg \$7.70

Cosy Home Stoker \$6.60 už toną su takais
Roseland Coal Co.
 343 West 107th Place
 Pullman 6776
 TUMONIS ir SUNAL Sav.

Rytoj Kanklečiai Suvaidins Komediją "Svetimos Plunksnos"

Rengia Teisėybės Mylėtojų Draugystė savo metinį vakarą.
 Sausio 19 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., Chicago, Ill., įvyks gražas koncertas ir balius.
 Programą pildys LKM Choras, vadovybėj J. Kenstavičiaus. Bus sušosta trijų aktų komedija "Svetimos Plunksnos". Taipgi dainuos LKM Choras. Lošime dalyvaus LKM Choro gabūs artistai: A. Garšinskas, Guzevičienė ir kiiti. Taipgi dalyvaus jaunuoliai, kurie turi savo talentingus gabumus lošime. Pirmiau jau buvo pažymėta apie jaunuolius, tai dabar tik paminėsiu vien jaunuolį, Arthur Waller. Jis bus gana svarbioji rolėj.
 —S.

Lietuvių Gražuolių Kontestas

William A. Lewis, rubų krautuvės savininkas, norėti išrinkti lietuvių "Grožio Karalaitę", kuri kartu pasirodytu su "Angeliu" Maurice Tillet ir dalyvaustu Lietuvių Sporto Vakare, kuris įvyks prezidento Roosevelt gimtadienio laulėje, sausio 29 d., Ashland Auditorijoje.
 Išrinktoji "Grožio Karalaitė" gaus visai dovanai visų eilutė puikiausiu rubų. William A. Lewis kramtuve apredys "Grožio Karalaitę" nuo galvos iki kojų visai velni!
 Tuoj įsiregistruokite į šį "Grožio Karalaitės" kontestą. Įstojimus į šį kontestą visai paprastai. Lietuvalivės atsineškie savo fotografiją į William A. Lewis kramtuve, 4716 S. Ashland ave. ir busite šio kontesto dalyvės.
 Lietuvalivčių "Grožio Karalaitės" kontestas oficialiai prasideda su šiuo pranešimu.

William A. Lewis praneša, kad sekantį šeštadienį, sausio 25 d., 8 val. vakare, ristikas "Angelas" Maurice Tillet asmeniški atsilankys William A. Lewis kramtuve, 4716 S. Ashland ave., vyry rubų skyriuje. Visi kviečiami atsilankyti ir susipažinti su garsiuoju ristiku "Angeliu".
 —V. T.

Saulė Apsildomi Namai Tik Farmom

(Pabaiga nuo pusl. 3)
 saulę, gali duoti ir duoda užtektinai šilumos.
 Bet ve su tuo susiduria ponas Keek. Šiais laikais dideli miestai. Stato namus ne taip, kad saulės spinduliai remty į langus, bet kur geriausia bizniui. Žmonės taipgi gyvena, kur jie gali gauti darbus ir parankiau. Žodžiu, tas planas pritaikomas tik ant tikių, kur galima namus statyti kaip nori ir nėra kas meta ant jų šešėlį.
 Sako, tokiose namuose vasarą nepersėdai, nes saulė bėna aukštai, ir nesiekia, o antra, galima pritaisyti uždangalai.
 M. A. š.

GREEN TAVERN
 7200 S. Green St.
 CHICAGO, ILL.
 Saldus Vynas ir Gera Arčiška Smagi ir linksma užieiga Geras patarnavimas
 Kazimiera ir Juozai Kenstavičiai Savininkai
 Phone Radcliff 3800

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
 GELES VESTUVEM, BANKIETAM, PAGRABAM
 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
 Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
 Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave. TEL. LAFAYETTE 8024	Anthony B. Petkus 1410 S. 49th Ct., Cicero TEL. CICERO 2109 6812 S. Western avenue Tel. Grovehill 6142
S. P. MAŽEIKA 3319 S. Lituania Ave. TEL. YARDS 1138 ir 1139	Antanas M. Phillips 3307 Lituania Ave. TEL. YARDS 4908
LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515	P. J. RIDIKAS 3354 S. Halsted Street TEL. YARDS 1419
J. LIULEVIČIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEPHONE: LAFAYETTE 3572	

FELIX TAVERN
 1335 W. Madison St., Chicago — Seely 9533

 Mes esame netik abdininkai, bet ir uolūs darbininkų judėjimo rėmėjai. Prašome užeit linkamam laiku. Gera muzika kasdien.
FELIX ir PETRUSĖ GELDBUTO, Savininkai
 MIKE NAČIUNAS, Mrg.

Turtas Virš \$5,500,000.00
 Apart Apsaugos, Mes Turime
ATSARGOS FONDA Virš \$425,000.00
 Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų
STANDARD FEDERAL SAVINGS
 LOAN ASSOCIATION of Chicago
 JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
 4192 Archer Avenue
 VIRginia 1141

3 1/2% ON SAVINGS
 DE INVESTMENTS
 Current Rate Share Accounts

UNIVERSAL RESTAURANT
 Vestuvėms, Krikštynom ir Kitokiam Bankietam Sutiekiam Patarnavima
 Linksamas Patarnavimas Visiems
 Antanas Norkus, Sav.
 750 W. 31st St., Chicago, Ill.
 Tel. VICTORY 9670

AUDITORIUM RESTAURANT
 3131 S. Halsted Street

 Lietuvalivki ir Amerikoniskii Valgiai Su Geriausia Skuonia
 P. BALČUNAS ir M. KOVARSKI Savininkai

URBA GELININKAS
 Gėlės Milinlioms, Vestuvėm, Bankietam, Laidotuviem, Papanavimam
 4180 Archer Avenue
 Phone: LAFAYETTE 3500

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Drg. J. Jukelis Dikčiai Serga

J. Jukelis randasi Cook apskr. ligoninėje, 54th ward, ant penkto aukšto. Pereiči sekundienį buvau pas d. Jukelį. Radau daug lankytojų. Ten buvo ne tik lietuvių, bet ir kitataučių.

Mat, draugus Jukelį, kol sveikas buvo, tai daug dirbo ne vien turėjo lietuvių darbininkų-kam turėjime, bet ir tarp amerikų, todėl susirgęs jį aišmena draugai. Nei pas vieną ligonį nemačiau tiek lankytojų, kiek buvo prie Jukelio lovos.

Jis sakėsi, kad jaučiasi viduriniu, jau gali geriau vaikyti ir t. Taciau vėlesniu dienom, kaip girdėti, ligonis puseitini pagabos.

Aš nuo savęs linkiu ligoniu greit pasveikti ir tęsti savo darbą pirmyn.

Sia progą paraginau ir kitus draugus ligonį aplankyti ir priduoti jam energijos sveikti.

—A. Pažarskas.

Zemiu seka draugų sąrašas, kurie prisidėjo prie "Vilnies" užrašymo kalbamiu lietuviu.

S. ir P. Senulitai aukavo \$1. Jie turi drapanų valymo ir siuvimo krautuvi, 4307 Archer ave. Ch. Mitchell. A. Jekaitis, J. Gvaldienė ir F. Uraskienė, aukavo po 50 centų. M. Plamis, L. Motuzienė, A. Trejonis, S. Tenikaitienė, D. Dijkienė ir J. Jukauskas, aukavo po 25 centus. A. Grina 30 c. ir M. Sakalienė 20c.

Labai ačiū visiems aukavusiems.

—M. Sakalienė.

Subatoj LDS Jaunimo Vakaras Hollywood svt.

LDS jaunimas rengia pasiūlytinu vakarą šią subatą, Hollywood svetainėje, 2117 W. 43rd st. Šis parengimas bus parmai del Bowling Lygos turnamento.

LDS sportininkai ateinau pavasari žaidimus ir vidurvakarių turnamentą, į Clevelandą. Reikia pinigų. Taigi, visas pelnas nuo parengimo bus paskirtas sportininkų kelionei į Clevelandą.

Visi dalyvaukite LDS jaunimo vakarely šio šeštadienio vakarą.

—Jaunuolis.

Šiandien Atidaro Duris Ida Wells Apartmenų

Negrų apgyventose apielinkėse, 37th ir Cottage Grove ave., Ida Wells apartmenai šiandien atidaro duris del kelimos į juos gyventi. Pirmos 40 šeimų įsikraustys šiandien. Kaip viskas bus užbaigta, tai tūse apartmentuose bus vietos del 1,602 šeimų. Bus viduriniai tarp \$18 ir \$23 į mėnesį randos.

Ida Wells apartmenų išbada-vojimas išsavo apie \$9,000,000. Pinigus dėjo federatė valdžia ir namų administracija. Valstija iš to namų neima takų.

Harvester Darbininkai Reikalauja Kontrakto

Zemės ūkio padargų darbininkų CIO unija reikalauja algy par-kelimo, panakinimo darbo nuo-štukų ir kontrakto pasirašymo.

Federatė valdžia atsiumė į Chicago David Roadley, tarpin-kautojų derybom. Bet farkantai nenorį išpildyti darbininkų reikalavim. Čia derybos eina ne tik del Chicago Inter-national Harvester Co. darbininkų, bet del visų kitų to kom-pañijos fabrikų vidurvakariuo.

CIO unija laikosi nesvyruo-jačiai ir stovi, kad darbininkų algos mažiausia būtų 75 centai į valandą.

Ashland Ave. Mir- tingiausia Gatvė

Per pastaruosius du metus daugiausia žmonių automobilių akliduosius užmušė ant Ash-land ave. 1939 m. ant tos gat-avės užmuše 46 žmones, o 1940 metais—33 žmones.

Antra mirtingoji gatvė perai-tasis metais buvo Halsted st.—čia užmušė akliduosius 32 žmones. Paskui eina Western ave., State st. ir Roosevelt rd.

1940 m. ant paminėtų penkių gatvių automobilių akliduosiu-ose užmušė 130 žmonių.

Tų nelaimių priekžastim yra stoka gero gatvių išstatymo.

APSVIETOS IR MENO KLIUBO SUSIRINKIMAS

Antradienį, sausio 21 d., 7:30 val. vakare, Liet. Audi-torijos mažoj salėj įvyks Lietuvių Apšvietos ir Meno Klubo susirinkimas. Bus ren-kama valdyba ir svarstoma kiti svarbūs reikalai.

Nariai būtina dalyvaukite. Atsiveskite ir kandidatu pri-rašyti prie klubo.

Valdyba.

Influenzos Antinuodis

Chicago Universiteto pradėjo išbandyti influenzos antinuodį—įsmerktingą, kad nesirgtų ta li-ga.

Pernai buvo išbandyta New Yorko Rockefellerio fundacijoj

Studio Theatre Van Buren at Michigan

Dabar Rodo (Cenzura Nuimta) "AFTER MEIN KAMPF"

Vietiniai Pranešimai

LDS 2-ro APSKRIČIO KOMITETO POSĖDIS

LDS 2-ro Apškrčio komiteto posėdis įvyks sausio 20 d., "Vilnies" svetainėje, 7:30 val. vakaro. Visi komi-teto nariai ir kuooga pirmiausia ar-ba pasistatintu malonkiete būti laiku, nes turisime daug reikalų.

Ati: Justas Miveičia. (17-18-20)

APSVIETOS IR MENO KLIUBO SUSIRINKIMAS

Ateinantį antradienį, sausio 21 d., 7:30 val. vakaro, Liet. Auditorijos mažoj salėj, 3125 S. Halsted St., įvyks metinis susirinkimas Lietuvių Apšvietos ir Meno Klubo. Bus val-dybos rinkimas ir kiti svarbūs reika-lai. Nariai būtina dalyvaukite. At-šiveskite kandidatu. (18-21)

REGĖJIMAS GaliBut Pagerintas

Kartais laikinas varžymas akių gali jums pagerinti regėjimą ant Viduos.

Atsilankykite pas Dr. K. Nurkat-Nurkaitę pataliojant ir prifinkui-mui akiniu, kurie sustiprina ir pa-gerius jūsų akis

DARAB GALIMA ĮSIGYTI AKI-NIUS NURKAITĖS KAINA

Duodame Pilną Garantiją

**BUDRIK
Furniture House**

Krautuvi su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

Nauji Bunny Bun Hamburgeriai

5c
Ir koki Jie Geri!

Sustok bile kada dël skanus užkandis. Čia gauniste saldiu hamburgeriu, karčiu ledoskietu, minkštu gėrimu ir namie darytos chle.

Naudojam J. V. valdžios par-šiumta jautiena del Naujo Bunny Bun. GEORGE, SAVININKAS

New Bunny Bun
3110 S. Halsted Street

M. KLARICH & SON

Kontraktorai ir Namų Budavotojai

Statomė ir pertaisome bungalovus dviejų aukštų ir apartmen-tams; baldų, klas, motkyklos, sviesmo stotė, garadizus ir kitus trobusius.

3117-19-21 S. Parnell Ave. CHICAGO, ILL. CALUMET 6509

influenzos atinuodis. Pasielms buvo geros. Nei vienas nesirgo ta liga.

Chicago Universiteto stude-nantai suliko imti įsmerktingus, kad išbandyti antinuodį. Sako, kad studentai, kurie paėmė į smerktingu nicks nejaucia ir atrodė nesiro influenza.

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas
GDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEK
Nesistoms pagal sutartį
Phone Virginia 3318

DR. V. A. ŠIMKUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAKO
3343 S. Halsted Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietu, 2 iki 4 vakaru
7 iki 9. Svietadieniu 1 iki 12 rytui
Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bld. Bld.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietu, 6 iki 8 vakaru
Tel. Seeley 7236
Namų Telefonas Brunswick 6597

DR. STRIKOLIS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: 1 iki 4 ir nuo 6 iki 9 val. vakaru. Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROspect 1939

Ofiso Tel. Yards 6828
Namų Tel. BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p.m.
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Yards 5921
Residencijos Kenwood 6197

DR. BERTASH
756 West 35th Street
(Kemp. 50th ir S. Halsted st.)
VALANDOS: 1-3 ir 6-8:30 vakaru
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phones: Grovehill 3111

DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALIZASTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos:
nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Ofiso Telefonas Lafayette 6868
Namų Tel. Portsmouth 6616

Dr. Marjan S. Swiont
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
Kaiba Rusikali ir Lenkikali
Valandos: nuo 1-4 ir 7-9

Telefonas HEMlock 9252

ANELIA K. JARUSZ
Physical Therapy & Midwife
6630 S. Western Avenue,
Chicago, Ill.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 7 vakaru.
Išskyrus šventadienių ir sekundienius, randa-ai Central Ave. Beverly Shores, Ind.
Telephone Michigan City 2789-83

DENTISTAI

Phones: Yards 2248

DR. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
Card 47th Street

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GDYTOJAS

Tel. Yards 1820
Pritakio Aklinas
Kreivas Akis
Italno.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8.
Nedėliomis pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS

ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 1 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 7372
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2879

BRIGHTON PARK

Pavyzdingas Darbas

Brightonparkieciai pasitarė ir anų diene sumetė po kelis centus ir užrašė dienrašty "Vilni" ant visų metų del lietuvių State Sanatorium, Maryland Pav. 6.

Toj sanatorijoj Maryland valstijoj yra lietuvių. Jų pasikaitymūi musų kolonijos draugai ir draugės užfundioj "Vilni".

Man pamacius "Tiesoj", kad ten randasi pusėtinas burys lietuvių ir paskaičius atsiskaitymą į plačią visuomenę, kur nu-rodoma, kad jie ten vargsta, ne-galėjau palikti to dalyko nuosa-liai. Paklausius vien kitų draugų, gavau jų didelį pritarimą.

Taigi, dabar per metus aprupinti los sanatorijos lietuviu su laikraščiu "Vilnim". Bet aš dar dirbsiu ir toliau, kad surinkti jiem pinigų del drabužių ir pasi-gyti jiem į sanatorija. Litera-turos Draugijos kuopos turėtų pasirupinti ir pasiūsti jiem gerų knygų. Jie skaitymui knygy labai pagaidauja.

Religinės Organiza- cijos Protestuoja Prieš Karą

Protestoniskų religijų organiza-cijos pasiumė protestus prieš Rooseveltto žygyms, patinojancius šią šalį į karą.

Taciau nedaug pasitaiko katali-ky religijų organizacijų, kad jos protestuotų prieš karą. Atro-do, kad katalikai kunigai pritari-a karui.

**ISBARĖS SAVO
DRAUGĖ PASIKORĖ**

Martin Ferguson pasikorė ant dury su elektros viela. Jis paliko rašukną adresuota "Elsie". Ten jis išbarė savo draugę, kad jam per metus pridarius daug bėdų, ir si pinigais jam išėję nekapi, tai nusprendė pasitraukti—nusizudyti.

Prieskarinis Mitingas Ši Sekmadienį ir Lenino Paminėjimo Išlilmė

Tukstančiai Chicago žmonių sekmdienį, sausio 19 d., 2:30 val. po pietu, Civic Opera House, Madison st. ir Wacker Drive, masiniai pareikš savo priešingumą Rooseveltto karinei politikai.

Pereito karo reporteris ir reporteris Ispanijos lojalistų karo, Bob Minor, iš New Yorko, kalbės Lenino paminėjimo mitinge. Jo prakalbos tema bus: "Žmonių atsakymas karo pelnagrobiaus".

Taigi kalbės Morris Childs, Komunistų Partijos Illinois valst. sekretorius; Pat Toohy, Kom. Partijos Ill. valst. pir-mininkas.

Bus gražus iš Lenino veiklos istorinis spektaklis, muzika-lis programos ir tt.

Įžanga 28 centai, 55 centai ir tt.

Visi dalyvaukite.

—KOMITETAS.

Dar Apie Apšvietos Fondo Vakarėlį

Auka Zaisių Vakarėliui
John Laudant aukavo kvortą gero vyno. Atsiprašome aukau-tojų, kad buvo praleista, John Laudant užlaiko gražų taver-ną po adresu 3538 S. Halsted st.

—Komisija.

KUR BUS STUDEBAKER ORLAIVIŲ FABRIKAS?

Dar tebėra neišspręsta kurioj vietoj išbūdovs Studebaker or-lavių motory fabriką. Numaty-ta kelios vietos. Taciau spėja-ma, kad bene statys prie Cicero ir 55th st., prieš miesto orlavių lauką.

Kaune Mirė H. Jagmino Motina

Drg. H. Jagminas, "Vilnies" redakcinio štabo narys, vakar gavo laiską nuo tėvo, gyvenan-čio Kaune. Laiske pasakyta, kad d. Jagmino motinė, sulaukus 72 metų amžiaus, mirė praėję lapkričio mėnesį.

Jagmino tėvas taigi jau per 70 metų amžiaus. Laiške džiaug-siausi perversmu ir tarybine vy-riatybe, Sako, dabar daug dar-bų ir visi gerai uždirba. Prime-na, kad ir inteligentijai pasida-rę lengvesnis gyvenimas.

—Rep.

L. K. M. Choras, Vadovystėj J. Kenstavičiaus.

Teisybės Mylėtojų Draugystės Metiniam Parengime Bus Perstatyta —

"Svetimos Pluksnos"

3-jų Aktų Komediija

Nedėlioje, Sausio-Jan. 19 d., 1941

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 South Halsted st., Chicago, Illinois

Programą pildys Laisvės Kanklių Mišrus Choras, po vadovyste J. Kenstavičiaus. Kankliečiai persta-tyts juokingą komediiją ir duos koncertinį dalį. Visi turėsite daug juokų. Atsilankykite visai!

Kvitiu KOMITETAS.

**WISCONSIN POULTRY
AND MARKET**

3227 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Geriausios rusišės paukščiai ir švieži klausiniai, ką tik atvežta nuo farmų. Kainos ir palarna-vimas jus paten-kins.

Tel. Victory 3144 F. Mockus, Sav.